

AAA_1226y#01#Q16#01 eduman testinin sualları**Fənn : 1226Y Ətraf mühitin iqtisadiyyatı**

1 Azərbaycanda ətraf mühitə mənfi təsir göstərən sənaye sahələrindən deyil:

- selliloz-kağız;
- kimya;
- enerjetika.
- yanacaq;
- metallurjiya;

2 Azərbaycanın torpaq ehtiyatlarından istifadənin mənfi nəticələrindən deyil:

- şoranlaşma;
- eroziya;
- defilyasiya.
- bedlendləşmə;
- çirklənmə;

3 Azərbaycanın sənaye şəhərlərinin atmosfer hövzəsinin çirklənmə mənbələrindən deyil:

- enerjetika.
- əlvan metallurjiya;
- kimya;
- yanacaq;
- dağ-mədən;

4 Azərbaycanda qoruq, milli park və yasaqlıqların yaranma səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur.
- meşə kompleksini qorumaq;
- heyvanat aləmini qorumaq;
- təbii ərazi komplekslərini və canlı aləmi mühafizə;
- yaşıllıqları qorumaq;

5 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı üçün xarakterikdir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- təbiəti tmühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı.
- təbiəti tmühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.

6 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolu oynamır?

- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti.
- əhalinin gəlirləri və təqaüdlər.
- müxtəlif səviyyəli büdcələr.
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.

- büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlar.

7 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- vergilər.
 dövlət büdcəsi.
 kommərsiya bankı
 dünya bankı.
 əhalinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s.

8 Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

- ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
 təbiəti mühafizə işləri.
 müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
 müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
 zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması.

9 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- Mühitin ekoloji cəmiyyətindən.
 Təbiəti mühafizə xərclərindən.
 Tullantıların izn həddindən.
 Konsentrasiyanın izn həddindən.
 İstismarın izn həddindən.

10 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
 Tullantıların həcmindən.
 Tullantıların tərkibindən
 Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından
 Müəssisələrin büdcəsindən.

11 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılı deyil:

- regionların ekoloji vəziyyətindən.
 Tullantıların həcmindən.
 Tullantıların tərkibindən
 Tullantıların təhlükə əmsalından.
 Müəssisələrin texnoloji durumundan

12 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş müəyyənləşdirilir:

- Doğru cavab yoxdur.
 Onların tərkibinə görə;
 Onların yatırım şəraitinə görə.
 Onların iqtisadi qiymətləndirilməsinə görə;
 Onlardan istifadənin həcminə görə.

13 Təbiətdən istifadənin ödənişliliyinin məqsədi:

- Doğru cavab yoxdur.
- Təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək.
- Təbiətdən istiadəni tənziqləmək.
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- Təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq.

14 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcminə təsir göstərir:

- Təbii mühafizə xərcləri.
- Tullantıların izn həddi.
- Konsentrasiyanın izn həddi.
- Tullantıların həcmi.
- Fəal çirklənmə zolaqları.

15 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- təbiəti mühafizə işlərinə.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

16 Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- İncredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.
- Müəssisənin ekoloji xərcindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- Radionların ekoloji vəziyyətindən.

17 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Qlobal ekoloji fondan.
- Tullantıların tərkibindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.

18 Beynəlxalq ekologiya hüququ:

- ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;
- insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənziqləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;
- yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və qlobal miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- doğru cavab yoxdur.

19 Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- cəza.
- həvəsləndirmə;

- kompensasiya;
- qabaqlama;
- cərimə;

20 Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- doğru cavab yoxdur.
- səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir.
- inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
- şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;

21 Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- regional ekoloji təşkilatların qərarları.
- Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası;
- Azərbaycan Respublikasının qanunları;
- Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələr;
- Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamları;

22 ətraf mühitdən istifadə hüququ nədir?

- təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

23 ətraf mühitdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- meşə fondundan istifadə hüququ.
- torpaqdan istifadə hüququ;
- yerin təkindən istifadə hüququ;
- cansız təbiətdən istifadə hüququ;
- atmosfer və sulardan istifadə hüququ;

24 Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;
- təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;
- təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;
- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;

25 İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- ekoloji vergi və cərimələrə.
- ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- ekoloji cəza və cərimələnmə;
- ekoloji xəta və cinayətlərə;
- ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;

26 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid deyil:

- Tullantıların həcminə görə ödəniş.
- Yerin təkindən istifadəyə görə.
- Meşə gəlirləri
- Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
- Sudan istifadəyə görə ödəniş.

27 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- Təbii mühafizə xərclərindən.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların izn həddindən.

28 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş sistemi formalaşmışdır:

- XX əsrin 70-ci illərindən.
- XVI əsrin 70-ci illərindən.
- XVII əsrin 70-ci illərindən.
- XVIII əsrin 70-ci illərindən.
- XIX əsrin 70-ci illərindən.

29 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- Tullantıların izn həddindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən

30 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- Tullantıların izn həddindən
- Konsentrasinin izn həddindən
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən

31 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlər sisteminin elementlərindən deyil:

- Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarınının müəyyən olunması üsulları.
- Ödənişlərin tutulması.
- Ödənişlərin istifadə qaydaları.
- Ödənişlərin xərclənmə üsulları.
- Ödəniş növü.

32 Ekoloji- hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- prosessual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.
- təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;

- maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;
- kodifikasiya olunmuş aktlardır;
- ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;

33 Ekoloji-hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- ümumi və xüsusi aktlara,
- əhalinin hüquq və vəzifələrinə Aid aktlara;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- maddi və prosesual aktlara;
- hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;

34 Ekoloji tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini.
- təbiəti mühafizə tədbirləri;
- sosial və qeyri hüquqi münasibətləri;
- ekoloji və ictimai münasibətləri;
- yerli özünüidarə orqanlarının qərarlarını;

35 Ekoloji-hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- əhalinin hüquq və vəzifələrinə Aid aktlara;
- maddi və prosesual aktlara;
- hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;
- ümumi və xüsusi aktlara,

36 Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- doğru cavab yoxdur.
- təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;
- təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;
- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;

37 İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- ekoloji vergi və cərimələrə.
- ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- ekoloji cəza və cərimələnmə;
- ekoloji xəta və cinayətlərə;
- ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;

38 Ekoloji tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini
- təbiəti mühafizə tədbirləri;
- sosial və qeyri hüquqi münasibətləri;
- ekoloji və ictimai münasibətləri;
- yerli özünüidarə orqanlarının qərarlarını;

39 Ekoloji- hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- prosessual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.
- təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;
- maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;
- kodifikasiya olunmuş aktlardır;
- ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;

40 ətraf mühitdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- meşə fondundan istifadə hüququ.
- torpaqdan istifadə hüququ;
- yerin təkindən istifadə hüququ;
- cansız təbiətdən istifadə hüququ;
- atmosfer və sülardan istifadə hüququ;

41 Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyektı:

- təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;
- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsidir;

42 Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyektı:

- təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;
- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsidir;

43 Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş növlərinə aid deyil:

- Aksizlər.
- Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.
- Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalar.
- Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalar.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə

44 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin prinsiplərindən deyil:

- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.
- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.

45 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarından deyil:

- Doğru cavab yoxdur

- Məsrəf.
- Məsrəf.
- Renta.
- Təkrar istehsal və ya bərpa.
- Kəşfiyyat.

46 Torpaqlardan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- Doğru cavab yoxdur.
- Torpaq vergisi.
- İcarə haqqı
- Torpağın normativ qiyməti
- Torpağın keyfiyyəti

47 Sudan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- Doğru cavab yoxdur.
- Su vergisi.
- Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
- Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
- Sudan istifadə həcminə görə vergilər.

48 Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanma metodikasını prinsiplərindən deyil:

- Ödənişlərin tutulmasının sadəliyi və asanlıığı.
- Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin sirlənməsinə görə normaların tətbiqi
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması.
- hər indiqridentə görə ödənişin tətbiq olunması.
- Regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması (ekoloji vəziyyətdən asılı olaraq).

49 ətraf mühitdən istifadə hüququ nədir?

- təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

50 Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- regional ekoloji təşkilatların qərarları.
- Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələr;
- Azərbaycan Respublikasının qanunları;
- Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası
- Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamları;

51 ətraf mühitdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metodları aşağıdakılardır:

- iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati.
- balans sistem yanaşma;
- komplekslik, öncüllük, planlaşdırma;
- hüquqi və qeyri-hüquqi;

- imperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi;

52 Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- doğru cavab yoxdur.
 şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
 inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
 səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir;
 təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;

53 Beynəlxalq ekologiya hüququ:

- doğru cavab yoxdur.
 yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və global miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
 insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;
 ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;
 beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;

54 ətraf mühitdən istifadənin idarəetmə funksiyalarına aid deyil:

- təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət.
 təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması;
 təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması;
 təbii resursların qeydiyyatı;
 təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;

55 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına aiddir:

- məcburi göstəriş və təqdimat.
 təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması;
 iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması;
 təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı;
 özünüidarənin məhdudlaşdırılması;

56 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- təqdimat;
 fəal təsərrüfat bölgüsü;
 icarə.
 özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
 məcburi göstəriş;

57 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından biri aşağıdakıdır:

- nəzarət.
 imperativ;
 ödənişlilik;
 ərazi-sahə quruluşu;
 komplekslik;

58 ətraf mühitdən istifadənin tənzimləmə formaları aşağıdakılardır:

- qanunçuluq və öncüllük.
- subsidiya və girov;
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma;
- bazar prinsiplərinin tətbiqi;
- hüquqi və qeyri-hüquqi;

59 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

- ödənişlilik.
- planlaşdırma;
- öncüllük;
- qanunçuluq;
- uyğunluq;

60 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- hüquqi və qanunçuluq.
- plan və proqnozlaşdırma;
- subsidiyalar və limitlər;
- komplekslilik və qanunçuluq;
- informativ və inzibati;

61 ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin strateji məsələlərinə aiddir: 1. Rəqabətli əsaslarla qiymətlər sisteminin yaradılması; 2. Enerji istehsalına dövlət məsrəflərinin azaldılması; 3. Keyfiyyətin yoxlanılmasının texniki, sanitariya və inzibati mexanizmlərin yaradılması; 4. Ekoloji təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılması; 5. Ekoloji təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə güzəştli vergi və kredit şəraitinin yaradılması.

- 1,2,3.
- 2,4,6;
- 1, 3, 5;
- 1,4,5;
- 3,4,5;

62 Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tətbiq olunan bazar mexanizmlərindən deyil:

- ekoloji cəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmaması.
- ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması;
- havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınması və satılması;
- çirklənməyə görə ödənişlər;
- təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi;

63 ətraf mühitdən istifadə və təbiəti mühafizə sisteminin səmərəliliyi aşağıdakı mühafizə prinsipləri ilə təyin olunur: 1. Ekoloji təhlükəsizliyin üstünlüyü Prinsipi; 2. ekoloji təhsilin formalaşması; 3. Çirkab suların təmizlənməsi və su təchizatı; 4. İstehsal və ekoloji təhlükəsizliyini vəhdəti Prinsipi. 5. Enerjiyə qənaət Prinsipi.

- 1, 2, 3.
- 1, 2, 4;
- 2, 4, 6;
- 1, 3, 5;

3, 4, 5;

64 ətrafmühitdənistifadənin regional problemlərinin həlli aşağıdakı qruplarda birləşdirilir: 1. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsü; 2. Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramı; 3. Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsü; 4. Təbii mühitin komponentləri və ya ayrıca təbii resursların mühafizəsi üzrə tədbirlər sxemi; 5. Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi.

1, 3, 5

3, 4, 5;

2, 3, 4;

1, 2, 3;

1, 4, 5;

65 Aşağıdakılardan hansı müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak etmir?

beynəlxalq maliyyə qumlarının investisiyası.

respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.

təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkəndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.

vergilər.

respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.

66 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

kommərsiya bankları.

müəssisələrin öz vəsaitləri.

nazirlik və komitələrin vəsaitləri.

yerli büdcələr.

dövlət büdcəsi.

67 Büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

cavabların hamısı doğrudur.

meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.

mineral-xammal bazasının bərpası fondu.

respublika büdcəsindən ayırmalar.

su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.

68 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

1,5%

4%

2%

3%

6%

69 Büdcədənkənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

təbiətdən istifadənin idarə olunması .

təbii mühitdə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi .

təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .

- tullantısız texnologiyanın tətbiqi .
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.

70 Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 2000-ci ildə.
- 1991-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1989-cu ildə.
- 1995-ci ildə

71 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım.
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
- ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.

72 Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

73 Ekoloji fondların ümumi gəlirlərində ətraf mühitin çirkənməsinə görə xüsusi çəkisi təşkil edir:

- 45-50 %
- 55-60 %
- 80-85 %
- 87-90 %
- 65-70 %

74 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:

- transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi.
- əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
- təbiəti mühafizə yönlü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
- kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.

75 Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.
- meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.

- dövlət ekolojiya proqramlarının hazırlanması.
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.

76 ərazi regional ekoloji fondlarının formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- regional ekoloji fond ərazidə öz istiqrazlarını yaya bilər.
- təşkilat, müəssisələr, vətəndaşlar regional ekoloji fonda könüllü surətdə vəsait köçürə bilər.
- regional ekoloji fondlardan respublika ekoloji fonduna köçürmələr edir.
- çirklənməyə görə ödənişlər, ekoloji vergi və cərimələr.
- xarici bankların investisiyaları bu fondlara köçürülə bilər.

77 Müəssisələrin ekoloji fondları hansı mənbələr hesabına yararır:

- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
- məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində çirklənməyə görə ödənişlər və normadan artıq çirklənməyə görə cərimə ödənişləri.
- təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.
- dövlət və kommersiya banklarının kreditləri.

78 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- təbiəti mühafizə işlərinə.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

79 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin növlərindən deyil:

- Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər.
- Meşə gəlirləri.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
- Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.

80 Büdcədən ayrılan vəsaitin digər maliyyələşmə mənbələrindən üstünlüyü nədir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi.
- vəsaitin davamlılığı
- vəsaitin çoxluğu
- vəsaitin azlığı
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi.

81 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi bu amillərdən asılı deyil:

- Tullantıların tərkibi.
- Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsali.
- Tullantıların ümumi həcmi
- Təbiəti mühafizə xərcləri.

82 Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- cəza.
- qabaqlama;
- kompensasiya;
- həvəsləndirmə;
- cərimə;

83 İnsan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqamətlərinə aid deyil:

- ekoloji-maarifləndirmə.
- beynəlxalq-hüquqi;
- inzibati- hüquqi;
- iqtisadi, texnoloji;
- ictimai-sosial;

84 ətrafmühitdən istifadənin iqtisadi mexanizmləri aşağıdakı qruplara ayrılır:

- doğru cavab yoxdur.
- kompensasiya, stimullaşdırma, sərt;
- limitlər, girov sistemi;
- iqtisadi-riyazi, komplekslik;
- yumşaq, xüsusi, ümumi;

85 Təbii resursların kadastrı nədir?

- təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir.
- təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirməkdir;
- resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur;
- təbii resurs potensialından istifadədir;
- təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur;

86 Tənzimləmənin norma və metodlara necə həyata keçirilir?

- təbii – resurs potensialı ilə
- bazar münasibətləri ilə
- hüquqi instansiyalar vasitəsilə
- sosial – iqtisadi göstəricilərlə
- idarəetmə funksiyaları ilə

87 Su kadastrı neçə sahəni əhatə edir?

- vahiddir
- 2
- 5
- 3
- 7

88 Təbii mühit hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- təbii şərait faktoru
- əhalinin maddi problemini

- istehsalın maddi faktorun
- texnoloji istiqaməti
- maarifləndirməni

89 Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir

- yeni texnikanın tətbiqinə görə
- ekoloji təhlükəsizliyin təminatına görə
- tullantıların emalına görə
- ətraf mühitin keyfiyyətinə görə
- tullantıların yerləşməsinə görə

90 Ekoloji audit hansı ekoloji fəaliyyətlə uyğundur?

- məlumatların təhlilidir
- ekoloji menecmentin bir elementidir
- ekoloji ekspertizaya uyğundur
- ekoloji monitorinqin bir hissəsidir
- proqnozlaşmadır

91 Uzunmüddətli proqnoz və planlaşdırma necə səciyyələnir?

- ekoloji – iqtisadi
- siyasi
- iqtisadi
- elmi – tədqiqat
- strateji

92 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabınadır?

- vəsait ayrılır
- cərimələrin
- büdcədənkənar ərazi ekoloji fondların
- müxtəlif tədbirlərin
- yerli büdcələrin

93 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabına ala bilər?

- subsidiyalar
- bank kreditləri
- limit sistemi
- fond sistemi
- yüksək % kreditlər

94 Ekoloji bazarda hüquq və səlahiyyətlərə aiddir:

- enerjiyə qənaət hüquqi
- Mülkü şəxslərin ətraf mühitə təsiri
- müəssisələrin çirkləndirmə hüquqi
- Atmosferə tullantıların atılmasına olan hüquq
- keyfiyyət nəzarət hüququ

95 ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə məsələləri metoduna aid deyil:

- metodlar aparılmır
- Sosioloji
- inzibati – hüquqi
- iqtisadi
- informatik

96 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- dövlətlər arasında müqavilə
- kreditlər
- maliyyə sistemi
- çirklənmə səviyyəsi
- limitlər sistemi

97 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin əsas mənbəyi nədir?

- kreditlər
- dövlət büdcəsi
- köçürmə vəsaitlər
- şəxsi vəsaitlər
- banklar

98 Təbiətdə mühafizədə tənzimləmə üsulları içərisində hansı daha çox tətbiq olunur?

- bioloji
- daimi
- birbaşa
- müvəqqəti
- xüsusi

99 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlərə daxildir

- iqtisadi mexanizmlər
- sadə mexanizmlər
- resurs amilləri
- rentabellik
- xüsusi mexanizmlər

100 əMİ mexanizmləri elementinə daxil deyil:

- təbii ehtiyatlardan istifadə hüququ
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödəniş
- ekoloji fondlar
- ekoloji proqramlar
- ekoloji sığorta

101 əMİ mexanizmləri elementinə daxildir

- ekoloji mədəniyyət
- iqtisadi istiqamətin formalaşması

- texnoloji bazarın yaradılması
- təbii ehtiyatlar bazarının yaradılması
- ekoloji maarifləndirmə

102 Çırkənlənməyə görə ödənişlərə daxildir:

- ekoloji təhsilin inkişafına
- təbii ehtiyatların istifadəsinə görə
- təbii xammalların emalına görə
- zəhərli maddələrin atmosfərə atılmasına görə
- təmiz texnologiyanın tətbiqinə görə

103 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişin növünə daxildir:

- potensial ehtiyatlar
- ağacın emalı
- meşə gəlirləri
- bitkilərin müxtəlifliyi
- iqlim göstəriciləri

104 Ekoloji monitorinq nələri öyrənir?

- maliyyə və vergi vəsaitləri
- ətraf mühitin hərtərəfli analizi
- potensial ehtiyatları
- iqlim göstəriciləri
- əhalinin yerdəyişməsini

105 Baza monitorinq sistemi zamanı nələr nəzərə alınır?

- fiziki təsir amilləri
- urbanizasiya səviyyəsi
- regional antropogen təsirlər
- çirklənmə dərəcəsi
- kimyəvi tullantılar

106 İmpakt monitorinq sistemi hansı sahələri əhatə edir?

- dəniz və okean sularını
- sənaye müəssisələrini
- kənd təsərrüfatı zonalarını
- xüsusi təhlükəli zonaları
- elmi araşdırmaları

107 Sel, Vulkan, Zəlzələ, quraqlıq, torpağın eroziyası və s. hansı monitorinq sistemə aid edilir?

- lokal monitorinq
- kimyəvi monitorinq
- Fiziki monitorinq
- məsafə monitorinqi
- bioloji monitorinq

108 Müstəqillik prinsip ekoloji fəaliyyətin hansı sahəsinə aiddir?

- ekoloji maraqlara
- ekoloji monitorinqə
- ekoloji tənzimləməyə
- ekoloji auditə
- ekoloji ekspertizaya

109 Ekoloji risk konsepsiyası nədir?

- müsbət konsepsiya yoxdur
- insanlara təsir edən amilləri öyrənmək
- insanlara mənfi təsirin minimuma endirilməsi
- layihələrin vaxtında hazırlanması
- Tullantıların izn həddinin müəyyən edilməsi

110 Audit haqqında ilk sənət neçənci ildə aşkar edilmişdir?

- 1130 – cu ildə
- 1755-ci ildə
- 1800 – ci ildə
- 1050 - ci ildə
- 1330 – cu ildə

111 Auditor sözünün latınca mənası nədir?

- məruzəçi
- yoxlayıcı
- dinləyici
- əks etdirən
- izah edən

112 Auditor aşağıdakılardan hansına rəy vermir?

- ayırma
- əsaslılıq
- qiymətləndirmə
- müşahidə
- təsnifat

113 Auditor xidməti haqqında AR – nın Qanununda auditor yoxlamasının hansı növləri göstərilir?

- müxtəlif xidmətlər
- uçot və yoxlama
- məcburi və könülü
- növləri yoxdur
- adi və mürəkkəb

114 Ekoloji auditin predmetinə aiddir:

- ekoloji siyasətin hazırlanması
- kommersiya işlərinin təşkili

- auditor yoxlaması
- müqavilələrin hazırlanması
- lisenziyaların verilməsi

115 Ekoloji auditorun xidməti hansı sahələrə ayrılır?

- müəssisədə vəziyyətin təhlili
- müqavilə tələb edən və etməyən
- istehsalın səmərəli təşkili
- audit siyasətinin öyrənilməsi
- ilkin və yekun xidmətlər

116 Müəssisələrin ekoloji pasportu özündə əks etdirir?

- "ekoloji pasport" olmur
- mühafizə tədbirlərinin vaxtı, xərcləri və s
- mühazirə üçün işçi qüvvəsinin müəyyənliyi
- təbii resursların istehlaklı
- təbii resursların müxtəlifliyi

117 ətraf mühitdən istifadəyə və çirklənməyə görə ödənişlərə aiddir:

- su resurslarının ehtiyatı
- təbii resurs potensialı
- ərazinin müxtəlifliyi
- torpaqların ehtiyatı
- ətraf mühitin çirklənməsi

118 Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanması metodikasına aid deyil:

- regional xüsusiyyətlərə görə
- istifadə miqyasına görə
- tədbirlərin stimullaşdırılması
- ödənişin inqrediyentə görə təyini
- vahid metodun tətbiqi

119 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin perspektivlərinə aiddir:

- bazar mexanizmlərinin tətbiqi
- tullanılan izn həddi
- ödənişin indeksasiyası
- köçürülmə ödənişləri
- hərbi əməliyyatlar

120 Ekoloji qiymətləndirmənin effekti olması üçün vacibdir:

- dövlətin qanunları
- tədqiqatların aparılması
- əhəlinin rəyi
- müəssisə rəhbərliyini rəyi
- alternativ variantın olması

121 Ekoloji qiymətləndirmədə ictimaiyyətin iştirakını vacib sayan hansı təşkilatdır?

- Ətraf mühit üzrə BMT təşkilatı
- YUNEP təşkilatı
- YUNESKO
- BMT – nin Avropa İqtisadi komissiyası
- Avropa İqtisadi Birliyi

122 Bərk tullantıların təsnifatına aiddir:

- limitdən artıq
- təhlükəli
- təhlükəsiz
- toksiki, qeyri – toksiki
- limitə uyğun

123 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinə aiddir:

- ödəniş qiymətləndirməsi
- aktual qiymətləndirmə
- dəyər qiymətləri
- ehtiyat qiymətləri
- subyektiv qiymətləndirmə

124 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlər ilk növbədə nələrə qiymət qoyulması ilə bağlıdır?

- təbii şəraitə
- əmək ehtiyatlarına
- istehsal sahələrinə
- təbii ehtiyatlara
- iqlim şəraitinə

125 ətraf mühitin bu komponentlərinə təsirin qiymətləndirilməsi prosesi aparılır

- əbədi və tarixi abidəlin
- Havanın
- ictimaiyyətin
- suyun
- torpağın

126 Təbii resurslardan ekoloji –iqtisadi qiymətləndirilməsi nə üçün aparılır?

- fəaliyyətin maliyyələşməsi
- iqtisadi maraqlar
- qiymətləndirmə aparılmır
- vəziyyətin proqnozlaşdırılması
- vəziyyətin aktuallığı

127 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondu nədir?

- könülü yardım
- məcburi vəsait

- bank vəsaitləri
- kreditlər
- subsidiyalar

128 Mərkəzləşmiş dövlət büdcəsi hesabına hansı təşkilatın fəaliyyəti maliyyələşdirilir?

- Maliyyə Nazirliyi
- Fövqəladə Hallar Nazirliyi
- Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
- Vergilər Nazirliyi
- Xarici İşlər Nazirliyi

129 Müəssisənin Ekoloji pasport hansı müddətə tərtib olunur?

- müddətsizdir
- 3 il
- 1 il
- 5 il
- 2 il

130 əhalinin gəlir və təqaüdlərinin təbiəti mühafizə tədbirlərində və ekoloji proqramların maliyyələşməsində nə kimi rolu vardır?

- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti
- maliyyələşmədə rolu yoxdur
- müxtəlif səviyyəli büdcələr
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar

131 Subsidiyalar və limitlər ətraf mühitin mühafizəsinin hansı göstəricilərinə aiddir?

- hüquqi və qanunçuluq
- komplekslik və qanunçuluq
- iqtisadi metodlarına
- plan və proqnozlaşma;
- informativ və inzibati;

132 Təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi ətraf mühitin mühafizəsi üzrə hansı göstəricilərə aiddir?

- ekoloji gəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılması
- çirklənməyə görə ödənişlər
- havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınması
- ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması
- bazar mexanizmləri qanunlarına aid deyil

133 Aşağıda göstərilən 1,2,4 cavabları təbiəti mühafizə sisteminin hansı prinsipinə aiddir? 1. 1, 3, 5; 2. 2, 4, 6; 3. 1, 2, 4; 4. 3, 4, 5; 5. 1, 2, 3

- Enerjiyə qənaət Prinsipi
- Ekoloji təhlükəsizliyinin üstünlüyü Prinsipi;
- ekoloji təhsilin formalaşması;

- səmərəliliyin mühafizəsi prinsipləri
- istehsal və ekoloji təhlükəsizliyin vəhdəti prinsipi

134 Kompensasiya ,stimullaşdırma,sərt terminləri mühitdən istifadənin hansı göstəricilərinə daxildir?

- doğru cavab yoxdur
- iqtisadi-riyazi, komplekslilik
- limitlər, girov sistemi
- ətraf mühitin iqtisadi mexanizmləri
- yumşaq, xüsusi, ümumi

135 İctimai-sosial istiqamət insan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqaməti ilə uyğunlaşdırmalı:

- ekoloji-maarifləndirmə
- iqtisadi, texnoloji;
- inzibati- hüquqi;
- beynəlxalq-hüquqi;
- tənzimləməyə uyğun deyil

136 Təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirmək nədir ?

- təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir
- təbii resurs potensialından istifadədir;
- resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur
- təbii resursların kadastrıdır;
- təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur

137 Sosial-iqtisadi göstərici sosial-iqtisadi və ekoloji qiymətləndirməyə aiddirmi?

- siyasi qiymətləndirmədir
- aid deyil
- aiddir
- qismən uyğundur
- ekoloji qiymətləndirmədir

138 ətraf mühitin tənzimləmə formaları aşağıdakılardır:

- qanunçuluq və öncüllük
- bazar prinsiplərinin tətbiqi
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma
- subsidiya və girov
- hüquqi və qeyri-hüquqi

139 Ödənişlilik prinsipi təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə aiddir?

- uyğunluq
- tənzimləmə prinsipinə
- qanunçuluq
- öncüllük
- planlaşdırma

140 ətraf mühitin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- icarə.
- fəal təsərrüfat bölgüsü
- məcburi göstəriş
- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması

141 Komplekslilik ətraf mühitin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından hansına uyğundur?

- nəzarət
- ərazi-sahə quruluşu
- ödənişlilik
- uyğun deyil
- komplekslik

142 Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 2000-ci ildə.
- 1989-cu ildə.
- 1995-ci ildə
- 1991-ci ildə
- 1990-cı ildə

143 ətraf mühitdən istifadənin proqram və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanması təmin edən sistem hansıdır?

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi
- təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;

144 Təbii mühitlə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi hansı məqsədlə yaradılır?

- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması
- tullantısız texnologiyanın tətbiqi
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- təbiətdən istifadənin idarə olunması .

145 Təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı ətraf mühitin hansı göstəricisinə aiddir?

- məcburi göstəriş və təqdimat.
- ətraf mühitin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına
- iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması
- təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması

146 İmperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi göstəricilər ətraf mühitin iqtisadiyyatının hansı metoduna aiddir?

- iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati
- hüquqi və qeyri-hüquqi
- komplekslik, öncüllük, planlaşdırma
- balans sistem yanaşma
- ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metoduna

147 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- kommərşiya bankları
- yerli büdcələr
- nazirlik və komitələrin vəsaitləri
- dövlət büdcəsi
- müəssisələrin öz vəsaitləri

148 I qrup ölkələrdə təbiəti mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 3%
- 1,5%
- 2%
- 4%
- 6%

149 Beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyaları müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak hansı formada?

- formalaşmada iştirak etmir
- vergilər.
- təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
- respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar
- respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.

150 Respublika büdcəsindən ayırmalar büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlara daxil edilirmi?

- cavabların hamısı doğrudur
- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil
- mineral-xammal bazasının bərpası fondu
- meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.
- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.

151 Vəsaitin davamlılığı digər maliyyə növlərindən nə ilə fərqlənir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi
- vəsaitin azlığı
- vəsaitin çoxluğu
- mənbənin üstünlüyü
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi

152 əhalinin vəsaiti,ictimai təşkilatların könüllü yardımını və s. hansı fonda aiddir?

- vergilər
- dövlət büdcəsi

- kommersiya bankı
- dünya bankı
- ətraf mühitin mühafizəsinin ictimai fonduna

153 Təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması nədir?

- təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət.
- təbii resursların qeydiyyatı;
- təbiətdən istifadənin idarəetmə funksiyası
- təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması
- təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;

154 Komplekslilik təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarının hansına uyğundur ?

- limitlər sistemi
- girov sistemi;
- subsidiyalar
- ödənişlər
- aid deyil;

155 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı nə üçün xarakterikdir?

- cavabların hamısı doğrudur
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı
- bazar iqtisadiyyatı
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.

156 Dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri hansı hesaba maliyyələşir?

- respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına
- zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası
- təbiəti mühafizə işləri
- zərərli maddələrin su obyektlərinə axıtılmasının qarşısının alınması

157 Mineral xammalın daha dərin emalı və saflaşdırılması tədbirləri ekoloji fondun vəzifələrinə uyğundur?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi
- ekoloji fondların vəzifələrinə aid deyil
- ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi

158 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ekoloji fondların ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 10-12%
- 40-45%
- 20-30%

- 50-55%
- 80-85%

159 Dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar hansı mənbələrə daxil deyil?

- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- ekoloji fondların formalaşmasına
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

160 Ekoloji marketinq nədir?

- istehsal və istehlak statistikasını öyrənən sahədir.
- ekoloji bazarın vəziyyətinin öyrənilməsinə yönələn idarəetmə fəaliyyətinin növüdür;
- təbii resurs bazarı, enerji resursları və təbiətdən istifadə sahəsində idarəetmədir;
- xammal bazalarının tarixi haqqında elmdir;
- ekoloji bazarın vəziyyətini analiz edən bir sistemdir;

161 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda.
- 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda
- yarım il müddətinə imzalandıqda.
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

162 Ekoloji bazarın konyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinin vacib mərhələsi:

- materiallarla tutulma vəziyyətini müəyyən etməkdir;
- xammalla tutulma səviyyəsini müəyyən etməkdir;
- statistik məlumatların toplanmasıdır;
- informasiyaların toplanmasıdır;
- istehsalçı və istehlakçıları müəyyən etməkdir.

163 Avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına icarəyə verirsə, bu hansı lizinqdir?

- avadanlığın sahibi onu girov qoyur.
- avadanlığın sahibi onu maliyyə şirkətinə satır
- avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına icarəyə verir.
- avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına satır.
- avadanlığın sahibi onu istehsalçı şirkətə satır.

164 Maliyyə lizinqində avadanlıqlar neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- 5-10-20 il
- 5-7 il
- 3-5-6 il
- 2-3-5 il
- 10-15 il

165 Rentinq nədir?

- uzun müddətli əməliyyat
- əməliyyatlar silsiləsi
- bir neçə həftəlik əməliyyat
- bir neçə günlük əməliyyat
- bir ilə qədərki əməliyyat

166 Ekoloji lizinq neçə qrupa bölünür?

- bölgüsü yoxdur
- 3
- 4
- 2
- 5

167 Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- mülkiyyət lizinqi formasında
- klassik lizinq formasında
- qaytarmaq və müddət prinsipi
- dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- investisiya prinsipi ilə

168 Xayrinq nədir?

- rentinq
- kempinq
- orta müddətli əməliyyat
- tempinq
- sayrinq

169 Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- investisiya prinsipi ilə
- dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- qaytarmaq və müddət prinsipi
- klassik lizinq formasında
- mülkiyyət lizinqi formasında

170 Kənar lizinqin formaları hansılardır

- iqxal, ixrac lizinqi
- daxili lizinq
- baza lizinqi
- lokal lizinqi
- beynəlxalq lizinq

171 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- müəssisə daxili
- maliyyə lizinqi

- kredit lizinqi
- əməliyyat lizinqi
- sığorta lizinqi

172 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- Ciddi
- təcili
- asılı
- əmlak
- operativ

173 Aşağıdakılərdən hansı Ekoloji lizinqdir?

- təbiəti mühafizə avadnlıqlarının icarəsi
- kredit vəsait almaq
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi
- qaytarılmamaq şərti ilə icarə
- bank işinin təşkili

174 Ekoloji lizinq digər hansı səlahiyyətləri həyata keçirir?

- alqı - satqı, sələm
- kompleks mübadilə
- kreditlər
- subsidiyalar
- dotasiyalar

175 Standart,Liz-bek,icarədar hansı lizinqin formalarıdır?

- lizinq «standart», operativ «standart».
- standart, icarədar, operativ
- liz-bek, icarədar, kənar
- maliyyə lizinqi
- operativ, kənar

176 İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- operativ
- obyektiv
- məxfi
- hüquqi
- klassik

177 Ekoloji bazarın vəziyyətinin inkişafını proqnozlaşdırən metodlara aid deyil:

- balans.
- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə;
- ekspert qiymətləndirmə;
- ekstrapolyasiya;
- təhlil;

178 Bazar tədqiqatlarında istifadə olunan informasiya növləri:

- doğru cavab yoxdur.
- sahə, birlik, kommertiya;
- müəssisə, firma və təşkilat;
- ümumi, xüsusi, kommertiya;
- iqtisadi, hüquqi, xüsusi;

179 Bazar vəziyyətinin öyrənilməsi aşağıdakı səviyyədə fərqləndirilir:

- proqnostik, analiz, kompleks.
- ümumi iqtisadi, sahəvi, əmtəəlik;
- informativ, sahəvi, köməkçi;
- normativ, satlıq, iqtisadi;
- kompleks, hüquqi, əmtəəlik;

180 Ekoloji bazarda istehsal və istehlak statistikasının öyrənilməsi imkan verir:

- rəqabət və satışı tənzimləməyə.
- müxtəlif statistik və proqnostik göstəricilərdən istifadəyə;
- kəmiyyət, keyfiyyət və rəqabəti müəyyən etməyə;
- əmtəəlik məhsulu müəyyən etməyə;
- məhsul satışını stimullaşdırmağa;

181 Ekoloji bazarın vəziyyəti qiymətləndirilir:

- mal və materialların olması ilə.
- rəqabət vəziyyəti ilə;
- faktların və şəraitin məcmusu ilə;
- firmalardan asılılıq dərəcəsi ilə;
- kəmiyyət və keyfiyyət dəyişənliyi ilə;

182 Bazarın kanyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinə kompleks yanaşmaya aiddir:

- dövlət və sahə statistikas.
- proqnozlaşma və analitik metodların tətbiqi;
- təmizləyici qurğularla təminat;
- istehsalçı və istehlakçılar;
- uçot və hesabatın rəsmi forması;

183 Lizing prosesi neçə mərhələyə ayrılır

- 4 mərhələdə
- 5 mərhələdə
- 3 mərhələdə
- 2 mərhələyə
- 7 mərhələdə

184 İcarə müddəti nə qədər ola bilər

- İcarə müddəti göstərilmir
- 1 ildən 5 ilə qədər

- 1 ildən 20 ilə qədər
- 1 ildən 10 ilə qədər
- 1 ildən 3 ilə 1 ədəd

185 Klassik lizinq iştirakçıları neçə şəxsdən ibarət olur

- 10
- 2
- 3
- 4
- 6

186 Operativ lizinqində avadanlıq neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- daha çox müddətə
- 1-2 il
- 2-3 il
- 3-5 il
- 6-8 il

187 Ekoloji bazarın bölünməsi istiqamətləri aşağıdakılardır:

- təlabat və satış üzrə.
- məhsul növləri və alıcı qrupları üzrə;
- texnoloji qurğular və xammallar üzrə;
- xammal növləri üzrə;
- mal və xidmət növləri üzrə;

188 Ekoloji marketing fəaliyyətinin əsas elementlərinə aiddir:

- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi;
- qiymətlərin kəskin aşağı salınması;
- təlabatın formalaşdırılması və satışın stimullaşdırılması.
- xammal bazarının vəziyyətinin proqnozlaşdırılması;
- istehsal və istehlakçı kreditləri vermək;

189 Ekoloji bazarda satışın stimullaşdırıcı tədbirlərinə aid deyil:

- ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması.
- çox mal almağa görə ucuzlaşma tətbiq etmək;
- marketing tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;
- qiymətlərin aşağı salınması;
- istehlakçı krediti vermək;

190 Ekoloji bazarın əsas seqmentindən (bölünmə) deyil:

- gigiyenik və texnoloji.
- ətraf mühiti mühafizə;
- təbiəti mühafizə;
- xammal;
- enerji;

191 Ekoloji bazarda ümumi informasiya mənbəyi:

- müəssisə və şirkətlərin statistikasındır;
- regional təşkilatların statistikasındır;
- dövlət və sahə statistikasındır;
- firma və istehsalçıların statistikasındır;
- tədqiqatdan toplanan statistikadır;

192 Ekoloji marketingdə ekspert qiymətləndirmə materiallarından istifadə olunur:

- iqtisadi-riyazi modelləşdirmədə.
- ekoloji bazarın planlaşdırılmasında;
- iqtisadi proqnozların hesablanmasında;
- ekoloji bazarın vəziyyətinin qiymətləndirilməsində;
- satışın stimullaşdırılmasında;

193 Ekoloji marketingin əsas məqsədlərindən biri:

- ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunmasıdır.
- firma və birliklərin inkişafının proqnozlaşdırılmasının təmin olunmasıdır;
- müəssisənin planauyğun və proporsional inkişafının təmin olunmasıdır;
- ekoloji bazarın inkişafının təmin olunmasıdır;
- təbiətdən kompleks istifadənin təmin olunmasıdır;

194 Ekoloji bazarda kommersion informasiya mənbəyi:

- şirkətlərarası satışın nəticələri haqqında toplanan informasiyadır.
- dövlət və regional statistikasındır;
- iqtisadi-riyazi hesabatdır;
- uçot və hesabatdır;
- məhsul satışı üzrə həmkar müəssisələrin informasiya mübadiləsi məlumatlarıdır;

195 Ekoloji marketing idarəetmə prosesi mərhələlərindən deyil:

- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi.
- marketing kompleksinin hazırlanması;
- məqsədli bazarın seçilməsi;
- bazar imkanlarının analizi;
- bazarın hansı mallarla dolduğunu müəyyənləşdirmək;

196 Ekoloji bazarda alıcılar bölünür:

- birlik və şirkət alıcılarına.
- kommersion və dövlət təşkilatları təmsilçilərinə;
- daxili və xarici alıcılara;
- firma və şirkət təmsilçilərinə;
- fiziki və hüquqi şəxslərə;

197 Ekoloji marketingin funksiyaları:

- dövlət tənzimlənməsi.
- proqnozlaşdırmanın təşkili və qərarların qəbulu;

- planlaşmanın təşkili və informasiya təminatı;
- uzunmüddətli strateji məqsəd;
- müəssisənin ətraf mühitə təsirinin tənzimlənməsi;

198 Ekoloji bazarın gigiyenik seqmentinə (bölünmə) aiddir:

- tullantıları emal edən texnologiyaların satışı.
- meşə və su resurslarının satışı;
- ekoloji təmiz mal və məhsulların satışı;
- enerji resurs növlərinin satışı;
- təmizləyici qurğuların satışı;

199 Ekoloji marketinqdə ekstrarolyasiya üsulu əsaslanır:

- istehsal və istehlak həcmnin balansına.
- qanunauyğunluqların iqtisadi təzahürlərinə və yayılmasının analizinə;
- riyazi modellərin qurulmasına;
- ekspertlərin bilik və intuisiyalarına;
- iqtisadi plan və proqnozların analizinə;

200 Ekoloji lizinq nədir

- Müəssisənin cərimə ödəməsi
- Rekultivasiya işlərinin aparılması
- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəsi
- ödənişlərin verilməsi
- Müəssisələr arasında əlaqə

201 Ekoloji bazarda xüsusi informasiya mənbəyi:

- bazar imkanlarının analizindən alınan məlumatlardır.
- ictimaiyyətlə əlaqələrdən toplanan materiallardır;
- bazarın aylıq statistikasından toplanan materiallardır;
- alıcıların sorğusu, sərqi-satışlardan toplanan materiallardır;
- ekoloji fondlardan alınan məlumatlardır;

202 Aşağıdakılardan hansı sığorta sisteminin əsas göstəricilərindən sayılır?

- sığorta təşkilatı
- sığorta tarifləri.
- sığorta haqqı
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta riski.

203 Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

204 Sığorta halı nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın baş verdiyi proses.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.

205 Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.

206 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın geniş tətbiqini ləngidən səbəblərdən deyil?

- ekoloji proqram və layihələrə killü miqdarda maliyyə vəsaitinin ayrılması.
- ekoloji çirkələrə görə tarif dərəcələrinin olmaması.
- hərtərəfli normativ-hüquqi bazanın olmaması.
- hərtərəfli normativ-hüquqi bazanın olmaması.
- sığorta hal və hadisələrinin ehtimalının yüksək olması.

207 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda.
- 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda.
- yarım il müddətinə imzalandıqda.
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

208 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

- sığorta edən sığorta ödənişinin həcmində artırılmasında maraqları.
- sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.
- sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.
- 3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.
- yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.

209 Aşağıdakılardan hansı sığorta hadisəsinə aid deyil?

- müəssisə işçilərinin əmək haqqlarının ödənilməsi ilə əlaqədar olan məsrəflər.
- çirkələnmiş ərazinin təmizlənməsi və oranın abadlaşdırılması üçün məsrəflər.
- ətraf mühitdə həyat şəraitinin pisləşməsi ilə əlaqədar dəyən ziyan.
- əmlakın korlanması və məhv olunması üzündən dəyən zərərin kompensasiyası.
- ilkin təhqiqatlar və məhkəmə prosesləri ilə əlaqədar məsrəflər.

210 Sığorta ödənişləri necə hesablanır?

- müəssisənin illik dövriyyəsinin istehsal xərclərinə bölünməsi yolu ilə.
- müəssisənin illik dövriyyəsinin illik mənfəətə vurulması yolu ilə

- müəssisənin illik dövriyyəsinin tarif əmsalına vurulması yolu ilə.
- müəssisənin illik dövriyyəsinin tarif əmsalına bölünməsi yolu ilə.
- müəssisənin illik dövriyyəsinin illik mənfəətə bölünməsi yolu ilə.

211 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığorta tarifi həcminə daxil deyildir?

- sığortaçının normativ gəliri.
- normadan artıq təbiətdən istifadəyə və çirkləndirməyə görə köçürmələr.
- sığorta hadisələrinin xəbərdarlıq və qarşısının alınmasının maliyyələşdirilməsi fonduna köçürmələr.
- sığorta təminatının ödənilməsi üçün ehtiyat fonda köçürmələr;
- sığorta təşkilatının məsrəflərinin ödənilməsi.

212 ətraf mühətdən istifadənin regional problemləri üçün bu cəhətlər səciyyəvidir?

- proqnozlaşdırma
- kompleks maliyyələşmə
- variantın seçilməyi
- kəmiyyət problemləri
- yüksək kapital tutumu

213 Təbiət parklarının ərazilərində fəaliyyət zonalarına aiddir:

- meqalopolislər
- Həsələt sahələri
- sənaye mərkəzləri
- rekreasiya zonaları
- aqlomerasiyalar

214 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq hansı istehsal sahələri ilə əlaqədardır?

- tullantıların emalı ilə
- qeyri – ekoloji istehsal sahələri ilə
- xidmətə nəzarət ilə
- nəqliyyatın inkişafı ilə
- torpaqların rekultivasiyası ilə

215 Ekoloji sığorta sisteminin əsas göstəricisinə daxil deyildir

- sığorta riski
- sığorta müəssisəsi
- sığorta tarifləri
- sığorta haqqı
- sığorta ödənişinin həcmi

216 Ekoloji sığortanın əsasının prinsipinə daxildir

- üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum yoxdui ödənilməsi
- Sığortanın könüllü təşkili
- Sığorta hadisəsi
- Sığorta vergisi
- Prinsip yoxdur

217 Çırlklənmə ilə əlaqədar vəziyyətin təxminən neçə faizindən sığortalanaq lazımdır?

- 50% - dən
- 20% - dən
- 80% - dən
- 60% - dən
- 100% - dən

218 Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin idarə olunması keçən əsrin sonunda hansı regionlarda hazırlanmışdır?

- Fransa və İtaliyada
- Avropa və ABŞ – da
- Yaponiyada
- Kanada və ABŞ – da
- SSRİ – də

219 ətraf mühitin çırlklənməsinə görə ödənişlər ekoloji fondun neçə faizini təşkil edir?

- 40-50%
- 50-60%
- 80-85%
- 20-25%
- 30-40%

220 Ekoloji fondun neçə % - i yerli əhəmiyyətli təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

- 60 faizi
- 15-20 faizi
- 10-15 faizi
- 20 faizi
- 40 faizi

221 Ekoloji fondun 10% hansı tədbirlərə yönəldilir?

- xarici texnologiyaya
- lokal əhəmiyyətli
- Respublika əhəmiyyətli
- beynəlxalq əhəmiyyətli
- yerli əhəmiyyətli

222 Çırlkləndirici müəssisələrin ümumdünya və ya regional əhəmiyyətli olması hansı iqtisadi tədbirlərin keçirilməsinə şərait yaradır?

- girov sisteminin
- şərait yaratmır
- ssudaların
- inzibati vergilər
- qrantların

223 Ekologiya hüquqi hansı göstərici ilə tənzimlənilir?

- müəssisələrin gəlirləri

- Ekologiya və TS Nazirliyinin qərarları
- elmin inkişafı
- təbii resursların stimullaşdırılması
- ekologiya sahəsinə aid qanunvericilik aktı

224 Müəssisələrin ekoloji fondları harada toplanır?

- bankda xüsusi hesab kimi
- ekoloji fond toplanmır
- maliyyə qurumlarında
- regional fondlarda
- faizli əmanət kimi

225 Müəssisələrin ekoloji fondlarının mənbəyinə daxildir

- sığorta mənbələri
- belə mənbələr yoxdur
- xidmət bazasının vəsaiti
- sığorta tarifləri
- müəssisənin gəlirləri

226 Regional proqramların formalaşması üçün hansı vasitələrdən istifadə edilir?

- idarəetmə elementlərindən
- texniki vasitələrdən
- texnoloji vasitələrdən
- planlaşmadan
- təbii resurs potensialından

227 İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- operativ
- məxfi
- hüquqi
- obyektiv
- klassik

228 ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarına daxildir?

- sərbəst gəlirlər
- dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullar
- idxal hesabına köçürmələr
- investisiyalar
- tullantıların limiti

229 Sahibkarlıqda kimlər uğur qazanır

- İdxal, ixracı bacaranlar
- daha çox vəsaiti olanlar
- müəssisə sahibi olanlar
- cəmiyyətin tələbinə tez cavab verənlər
- Səriştəsi olanlar

230 ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergilər necə toplanır.

- məqsədli
- ləng
- investiya yolu ilə
- çevik
- sərbəst

231 Ekoloji biznes nə deməkdir?

- ekoloji sahibkarlıq
- ekoloji menecment
- ekoloji marketing
- idarəetmə
- ekoloji lizinq

232 Ekoloji biznes əsas prinsipləri hansı sənəddə verilir?

- CERES sənədlərində
- layihə və proqnozlarda
- iqtisadi qanunlarda
- sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyasında
- Ekologiya və TS Nazirliyinin sənədlərində

233 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanması neçə mərhələdə həyata keçirilir?

- mərhələsi yoxdur
- 5 mərhələdə
- 3 mərhələdə
- 2 mərhələdə
- 6 mərhələdə

234 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanmasında 1 – ci mərhələdə nələr nəzərdə tutulur?

- istehsalda səmərəlilik bərpa olunur
- ekoloji – iqtisadi sistem təhlil olunur
- təbiətdən səmərəli istifadə olunur
- texniki və texnoloji vasitələr araşdırılır
- təbii resurs potensialı öyrənilir

235 Şəhərlərin özünəməxsus xüsusiyyətlərinə aiddir:

- şəhərlərdə smog hadisəsi baş verir
- şəhər mühiti seçilir
- su dövrünə tamamilə pozulmuş olur
- ətrafa nisbətən yağıntı az düşür
- şəhərlər az su işlədir

236 Sığorta qiyməti nədir

- sığorta ödənişinin illik dövriyyəsinin həcmi
- sığorta yığıcı

- əmtəə qiyməti
- Sığortanın hesablanması
- Sığortanın aparılması

237 Ekoloji sığorta mahiyyəti nədir

- Normativ – hüquqi aktdır
- ekoloji tarazlığını qoruyur
- çirklənmələrə qarşı tədbirdir
- ekoloji təhlükəsizlik üçün bir vasitədir
- Monitoring keçirmək

238 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- maliyyə lizinqi
- kredit lizinqi
- müəssisə daxili
- əməliyyat lizinqi
- sığorta lizinqi

239 Ekoloji sahibkarlığın mahiyyəti nədir

- istehlakçıya məsləhətdir
- insan fəallığının potensialıdır
- Ticarətin inkişafıdır
- əvvəlcədən qiymətləndirmədir
- ekoloji xidmətdir

240 1989-cu ildə CERES təşkilatı prinsiplərini neçə şirkət yerinə yetirməyə razılıq verdi

- 100
- 81
- 80
- 60
- 101

241 CERES əməkdaşlığının əsas məqsədi

- ətraf mühitin bərpası
- yeni texnologiyaları cəlb etmək
- dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq
- aztullantılı texnologiya tətbiq etmək
- Təbii ehtiyatların qorunmasına yardım

242 CERES prinsiplərinə aiddir

- enerjiyə qənaət
- Kompleks istehsal
- Mühitin mühafizəsi
- Təbii ehtiyatların mühafizəsi
- İstehsalın intensivləşdirilməsi

243 Ekoloji sahibkarlığın növləri hansılardır

- Vahid və sabit
- yardımçı və xüsusi
- istehsal və istehlak
- ciddi və zəif
- əsas və köməkçi

244 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq vəzifəsi

- Biosferin mühafzəsi
- qeyri-ekoloji istehsal sahələri
- Ekoloji problemlərin həlli
- İsthlakın təşkili
- Texnoloji avadanlıqların təşkili

245 Ekoloji qəza və fəlakətlərin sayının artması nə ilə nəticələnir?

- əmlak korlanır
- mənfəət artır
- sığorta halları azalır
- iqtisadi zərər artır
- sosial vəziyyət yaxşılaşır

246 Ekoloji sığorta müqavilələri hansı müddətə imzalanır?

- yarım ilə
- 3 il müddətinə
- 1 ilə qədər
- 5 il qədər
- 2 il və daha çox

247 Azərbaycanda neçənci ildə ekoloji fond yaradılmışdır?

- 2005 – ci ildə
- 1995- ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1990- ci ildə
- 2003- cü ildə

248 Bütçədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- müstəqil maliyyə strukturunun yaradılması
- dövlət banklarının yaradılması
- ekoloji fondların təşkili
- elmi- texniki layihələrin yaradılması
- kreditlərin verilməsi

249 Ekoloji fondlar formalaşma mənbələri hansıdır?

- dotasiyalar
- ekologiya proqramlarının tərtibi

- xarici investisiyalar
- kredit faizləri
- təsərrüfat fəaliyyətinin gəlirləri hesabına

250 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbii mühitin çirklənməsi ilə mübarizəyə ümumi milli məhsulun necə faizi yönəldilir?

- 3% qədər
- 10 faizi
- 5 faizi
- 20 faizi
- 6% qədər

251 Regional problemlərin həlli məsələlərinə daxildir:

- baza layihələri
- alternativ variantların olması
- təbiəti mühafizənin kompleks sxemləri
- elmi təhlillər
- iqtisadi göstəricilər

252 Təbiəti mühafizə xərcləri bu amillərdən asılı deyil:

- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- Tullantıların ümumi həcmi.
- Tullantıların tərkibi.
- Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.

253 Təzminat nədir?

- təbiətdən istifadə sahəsində ödəniş.
- qrant;
- kompensasiya;
- ekoloji zərərin pulla ifadəsi;
- subsidiya;

254 ətraf mühitdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərindən deyil:

- bərpa olunmayan resurslardan kompleks istifadə;
- kənd təsərrüfatında kimyalaşdırmanın genişləndirilməsi;
- təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması.
- təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq;
- ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;

255 ətraf mühitdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərinə aid deyil:

- bərpa olunmayan resurslardan səmərəli, kompleks və təkrar istifadə;
- təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması;
- təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq.
- bioloji resurslardan istifadənin genişləndirilməsi hüququ;
- ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;

256 ətraf mühit üzrə BMT proqramı adlanır:

- MAQATE.
- YUNESKO;
- FAO;
- YUNEP;
- UNİDO;

257 Kioto protokolu imzalanmışdır:

- bərk formalı tullantıların məhdudlaşdırılması üçün;
- biomüxtəlifliyin qorunması üçün;
- təbii mühit sahəsində əməkdaşlıq üçün.
- təbii resurslardan birgə istifadə üçün;
- «istilik effəkti» yaranan qazların atmosferə atılmasının məhdudlaşdırılması üçün;

258 ətraf mühit və inkişaf mövzusu üzrə BMT konfransı keçirilmişdir:

- 1992;
- 1972;
- 2005.
- 2002;
- 1999;

259 Restitusiya:

- beynəlxalq ödənişdir.
- vurulan ziyanın kompensasiyasıdır;
- pozulmuş hüququn bərpası və zərərin ödənilməsidir
- qanunpozmalara dair məsuliyyət növüdür;
- beynəlxalq əməkdaşlıq formasıdır;

260 Substitusiya nədir?

- ekoloji qanunpözməyə qarşı məsuliyyətdir;
- təbii obyektlərin bərpasıdır;
- ekosistemin bərpasına yönəlmiş əməkdaşlıq formasıdır
- məhv edilmiş və yararsız hala düşmüş obyektlərin əvəzlənməsidir;
- beynəlxalq tədbirlər sistemidir;

261 ətraf mühitdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdən deyil:

- ətraf mühitin çirklənməsi problemi;
- ərzaq problemi;
- xammal və yanacaq problemi.
- təbii mühitin qorunması problemi;
- demoqrafik problemlər;

262 ətraf mühitdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdəndir:

- atmosferin mühafizəsi və bərpası.
- çirkab sularının təmizlənməsi problemi;

- ekoloji problemi;
- meşələrin bərpası problemi;
- təbii mühitin mühafizəsi;

263 BMT-nin ətraf mühit məsələsi üzrə konfransı keçirilmişdir:

- 1970-ci ildə;
- 1968-ci ildə;
- 1976-cı ildə.
- 1974-cü ildə;
- 1972-ci ildə;

264 İnzibati vergilər:

- tutulan sığorta məbləğidir.
- yerli təbiəti mühafizə orqanlarının nəzarət fəaliyyətinə görə ödəniş növüdür;
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə verilən ödəniş növüdür;
- ətraf mühitin çirkləndirməyə görə tutulan ödəniş növüdür;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsinə görə ödənişdir;

265 Normativ və ya məqsədli regional proqnozlar tətbiq olunur:

- ətraf mühitin keyfiyyət normativlərini müəyyən etmək üçün.
- təbii mühitin arzu olunan vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- ətraf mühitin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- yaşayış mühitinin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- təbiəti mühafizə tədbirlərini həyata keçirmək üçün.

266 ətraf mühitdən istifadənin regional problemləri üçün səciyyəvi deyil:

- normativ proqram- məqsədli yanaşma.
- qiymət və tələblərin qeyri müəyyənliyi;
- mövcud texnika və məlumatların mükəmməl olmaması;
- perspektivlik və kapital tutumu;
- məqsədə nail olmanın alternativliyi;

267 Regional proqramın hazırlanması mərhələlərindən deyil;

- doğru cavab yoxdur.
- proqramın kompleks məqsədinin müəyyənləşdirilməsi;
- proqramın məqsədi və ilkin vəziyyətinin təhlili;
- proqramın variantlarının formalaşması və Ən səmərəlisinin seçilməsi;
- proqnozun idarə olunmasının təşkilati strukturunun müəyyənləşdirilməsi;

268 Kompleks təbiəti mühafizə proqramının hazırlanma mərhələsidir:

- proqramın idarə olunmasının təşkilati strukturu.
- təbiətdən səmərəli istifadə tədbirlərinin ərazi differensiasiyası;
- regionun ekoloji-iqtisadi sisteminin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;
- təbii mühitə texnogen təsirin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;
- ərazinin ekoloji-iqtisadi əsaslarla rayonlaşdırılması;

269 ətraf mühitdən istifadənin idarə olunmasının birbaşa inzibati tənzimlənməsinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur.
- tullantıların atılma miqdarının müəyyənləşdirilməsi;
- hər mənbə üçün tullantıların limit həddi;
- ətraf mühitin çirklənmə həddi;
- təbiəti mühafizənin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;

270 ətraf mühitdən kompleks istifadə lisenziyası müəyyən etmir:

- çirklənmə həddini;
- təbii ehtiyatlardan istifadənin istismar həddini;
- ciddi ekoloji tələbləri;
- ekoloji məhdudiyəti;
- ekoloji normativi;

271 Azərbaycanda təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması haqqında fərman təsdiq olunmuşdur:

- 2000-ci ildə.
- 1995-ci ildə;
- 1996-cı ildə;
- 1997-ci ildə;
- 1998-ci ildə;

272 Təbiəti mühafizə və ətraf mühitdən səmərəli istifadə sahəsində lisenziyalar verilmir:

- təbiəti mühafizə istiqamətində xidmət və işlərə görə.
- sənaye tullantılarının və radioaktiv maddələrin basdırılmasına görə;
- ekoloji sertifikatlaşma və pasportlaşmaya görə;
- ekoloji auditin aparılmasına görə;
- ekoloji ekspertizanın aparılmasına görə;

273 ətraf mühitdən istifadə fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması:

- təbiətdən istifadə üzrə təşkilati-texniki tədbirlər sistemidir.
- təsərrüfat fəaliyyətinin tənzimlənməsinə icazədir;
- təhlükəli və digər tullantılarla əlaqəli fəaliyyət növüdür;
- təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və ekoloji əsaslandırma sistemidir;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinə nəzarətdir;

274 ətraf mühitdən istifadə və təbiəti mühafizə sahəsində tətbiq olunan lisenziyalardan deyil:

- təhlükəli tullantılarla əlaqəli fəaliyyətə görə.
- yeraltı sərvətlərdən istifadəyə görə;
- təbiətdən kompleks istifadəyə görə;
- su obyektlərindən istifadəyə görə;
- atmosfer havasından istifadəyə görə;

275 Xüsusi lisenziyalar:

- yerin təkindən istifadəyə verilən sənədlərdir.

- təbii mühiti mühafizə edən orqanlar tərəfindən verilən sənədlərdir;
- yerli özünüidarə orqanları tərəfindən verilən sənədlər;
- təbii ehtiyatları idarə edən xüsusi dövlət orqanları tərəfindən verilən sənədlərdir;
- torpaq-bitki ehtiyatlarını idarə edən xüsusi dövlət orqanı tərəfindən verilən sənəddir;

276 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə verilən lisenziyalara aid deyil:

- meşələrin kəsilməsinə və heyvanların ovlanmasına görə icazə.
- yerin təkindən istifadəyə icazə;
- tullantıların suya və atmosfərə atılmasına görə icazə;
- Sudan istifadəyə görə icazə;
- təbii mühitin mühafizəsinə görə icazə;

277 ətraf mühitdən istifadə də regionallığa aid deyil:

- təbiətdən istifadə və ətraf mühitin mühafizəsinin regionda həlli.
- regionda baş verən siyasi hadisələr;
- iqtisadi inkişafda sosial aspektlərin əhəmiyyəti;
- regional təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadə problemləri;
- ərazinin kompleks inkişafının əhəmiyyətinin artması;

278 Təbiəti mühafizə və ətraf mühitdən istifadənin regional problemlərinin həll aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin mühafizəsi sxemi;
- təbiəti mühafizənin kompleks sxemi;
- ətraf mühitin keyfiyyət normativləri sxemi;
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyinin təmini sxemi;

279 Dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullardandır:

- doğru cavab yoxdur.
- icbari təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi;
- ekoloji təmiz məhsul istehsalı müəssisələrinə güzəştlər;
- təbiətdən səmərəli istifadəyə görə güzəştli kreditlərin verilməsi;
- təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması və çirklənməyə görə vergilər;

280 ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına aid deyil:

- qrantların verilməsi.
- ətraf mühiti çirkləndirən məhsullara əlavə vergi;
- məqsədli subsidiyalar;
- vergi güzəştləri;
- subsidiyalar;

281 Ekologiya hüququ nədir?

- canlı aləmin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir.
- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanundur;
- təbii ehtiyatlar üzərində mülkiyyət hüququ və ətraf mühitin mühafizəsinə tənzimləyən normalar məcmusudur;
- təbii obyektlərin istifadəsi və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;

- iqtisadi və sosial münasibətləri tənzimləyən normalardır;

282 ətraf mühitdən istifadənin idarə olunması üsulları:

- hüquqi təminat və məsrəf.
 fiskal, hüquqi, qeyri-hüquqi;
 qeyri-fiskal, dövlət gəlirləri və məsrəfləri ilə bağlı;
 gəlir və məsrəflər, hüquqi;
 büdcə gəlirləri, müəssisə məsrəfləri və fiskal;

283 Qeyri-fiskal üsullara aiddir:

- ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergi və cərimələr.
 təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması;
 ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi;
 təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi və hüquqi şəraitin dəyişməsi;
 özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması və ekoloji siyasət;

284 Dövlət məsrəfləri ilə bağlı üsullardan deyil:

- lisenziyaların verilməsi və ekoloji təmiz məhsul istehsalına subsidiyaların nəzərdə tutulması.
 məqsədli təbiəti mühafizə investisiyaları;
 ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin dövlət maliyyələşdirilməsi;
 əhalinin ekoloji yönümlü məşğuliyyətinin təmini;
 ekoloji yönümlü özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması;

285 ətraf mühitdən istifadənin idarə olunması üsullarına aid deyil:

- dövlət məsrəfləri və gəlirləri.
 dövlət məsrəfləri;
 dövlət gəlirləri;
 qeyri-fiskal;
 proqram-məqsəd;

286 Ekoloji subsidiyalar:

- müəssisələrə verilən faizli kreditlər;
 müəssisələrə müvəqqəti və qaytarılmadan verilən dövlət yardımudur;
 əhalinin topladığı pul yardımudur;
 təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün verilən qrantlardır;
 müəssisə gəlirlərindən ayırmalardır.

287 ətraf mühitdən istifadənin və təbiəti mühafizəsinin idarə olunması mexanizmləri özündə bərabərləşdirir:

- limitlər, lisenziya, parent.
 vergilər;
 hüquqi, iqtisadi, inzibati;
 subsidiya, ssuda, iqtisadi;
 stimullaşdırma, qeyri-hüquqi, sosial;

288 Ekologiya hüququnun predmetinə aid deyil:

- fiziki və hüquqi şəxslərin müdafiəsi üzrə münasibətlər
- təbii obyekt və ehtiyatlarla bağlı mülkiyyət münasibətləri;
- təbiətdən istifadə üzrə münasibətlər;
- ətraf mühitin mühafizəsi üzrə münasibətlər;
- müəssisələrin mülkiyyət hüquqlarını tənzimləyən qanunlar toplusu;

289 Girovlar sistemi:

- doğru cavab yoxdur.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinə ayrılan vəsait növüdür;
- tutulan sığorta məbləğidir;
- təhlükəli məhsulların qiymətinə əlavə olunan sığorta haqlarının tutulmasıdır;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması üçün ayrılan haqlardır;

290 Mülki hüquqi tənzimlənmə:

- insanların ekoloji hüquqlarını tənzimləyən metoddur.
- əhalinin hüquq və vəzifələrinin müəyyənlişməsidir;
- cəmiyyətin istehsal fəaliyyətini tənzimləyən normalardır;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən qanunlardır;
- hüquqi münasibətlərdə tərəflərin bərabərliyinə əsaslanan metoddur;

291 Ekologiya hüququnun prinsiplərindən deyil:

- təqsirə görə məsuliyyət prinsipi.
- hüquqi bərabərlik prinsipi;
- sosial ədalət prinsipi;
- təbiətdən istifadə hüququ prinsipi
- hüquq və vəzifələrin vəhdəti prinsipi;

292 ətraf mühitdən istifadə hüququ:

- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbiətdən istifadə üzrə təşkilatı –texniki tədbirlər planıdır;
- ətraf mühitin müşafizəsini tənzimləyən qanunlar toplusudur;
- təbii resurs potensialından istifadə planıdır;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

293 Ekologiya hüququnun predmeti:

- ictimai münasibətlərin hüquqi sistemidir.
- müxtəlif ekoloji sistemlərin arasındakı münasibətlər;
- vətəndaşlar və təşkilatlar arasında istehsalat münasibətləridir;
- gələcək nəsillər naminə ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- insanın yaşayış mühitini təmin edən obyektlərin məcmusudur;

294 Ekoloji -hüquqi tənzimləmə metodu:

- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən hüquqi qanunlar toplusudur.
- ictimai münasibətlərə dövlət tərəfindən hüquqi təsir üsuludur;
- təbiətdən istifadəyə hüquqi təsir üsuludur;
- sosial sistemlərə dövlətin hüquqi təsir üsuludur;

- ətraf mühitdən istifadə münasibətlərini tənzimləyən hüquqi normalardır;

295 İnzibati hüquqi tənzimləmə:

- doğru cavab yoxdur.
 bərabər hüquqla subyektlərin fəaliyyət sahələrinə icazələrdir;
 fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının və maraqlarının mühafizəsidir;
 hüquqi göstərici və davranışın icrasına yönələn icazələrin, göstərişlərin, qadağanların müəyyən edilməsidir;
 firma və şirkətlərin fəaliyyətinə icazə verən normaların müəyyənləşdirilməsidir;

296 Ekologiya hüququnun mənbələrinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur.
 cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı təsirindən yaranan münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
 məhsuldar qüvvələrin inkişafını və yerləşdirilməsini tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
 istehsalın inkişafını tənzimləyən hüquqi sənədlər toplusu;
 təbiəti mühafizə qərar və qanunları toplusudur;

297 Konsentrasiyanın izn həddi bir-birindən fərqlənir:

- Torpaqların hamısında.
 Bütün şəhərlərdə.
 Bütün sulara.
 Ayrı-ayrı ölkələrdə.
 Dənizdə və şirin sulara.

298 ətraf mühitin çirklənməsi və mühafizəsi harada baş verir?

- adalarda.
 dənizlərdə;
 kosmosda;
 göllərdə;
 konkret ərazidə;

299 Ekoloji iqtisadi sistemlərin hansı tərkib hissələri var?

- Sənaye qovşaqları.
 İqtisadi rayonlar
 Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.
 Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri.
 Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.

300 Mobil telefonlar insanlara hansı mənfi təsiri ilə seçilir?

- Səs-küy.
 Radioaktiv şüalanma.
 Radio dalğaları.
 Elektromaqnit sahəsi.
 Exo.

301 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu obyektləri öyrənmir:

- nüvə enerjisi.
- hava;
- su;
- torpaq;
- günəş enerjisi;

302 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu elmlərin qovşağında yerləşmir:

- biologiya və iqtisadiyyat.
- ekologiya və iqtisadiyyat;
- tarix və biologiya;
- coğrafiya və biologiya;
- ekologiya və coğrafiya;

303 ətraf mühit nədir?

- İnfrastruktur.
- İqlim mühiti.
- Obyektə təsir edən mühit.
- Sənaye qovşaqları.
- Sosial mühit.

304 Tələbat anlayışı nədir?

- Fəaliyyət növüdür.
- İnsanların yaşayış tərzii.
- Sosial qruppu əhatə edir.
- Abstrakt termindir.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.

305 Ekoloji- iqtisadi tələb nədir?

- Ziddiyyətli anlayış.
- İqtisadi reformalar.
- Ekoloji həyatın mənəvi varlığı.
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- İqtisadi maraq.

306 Davamlı inkişafın göstəricisi:

- Yeni texnologiyanın gətirilməsi.
- Lokal inkişaf.
- Reqional inkişaf.
- Zəif və ciddi.
- Texnikanın tətbiqi.

307 Təbii komponentlər (ünsürlər) hansılardır?

- Hidrosfer, Biosfer.
- Torpaq, su, hava, günəş enerjisi.
- Od, bitki və heyvanat Aləmi.
- Biosfer, Litosfer.

- Təbii ehtiyatlar, şərait.

308 Ekoloji məhdudiyyətlər lazımdır:

- Torpağı genişləndirmək üçün.
 Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün.
 Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.
 İqtisadiyyatı inkişaf etdirmək üçün.
 Kənd təsərrüfatı üçün.

309 ətraf mühitin keyfiyyət normativlərinə aiddir.

- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
 Ümummilli məhsul.
 Ümumdaxili məhsul
 KİH, TİH.
 Yoxsulluq indeksi.

310 Konsentrasiyanın izin həddi müəyyən olunur:

- Hər bir şəhər üçün.
 Dəniz və içməli sular üçün.
 Bütün komponentlər üçün.
 Bütün kimyəvi elementlər üçün.
 Təbii ünsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.

311 Azərbaycan Respublikasının orta radiasiya fonu nə qədərdir?

- 15-20 mkr/ saat.
 50 mkr/ saat.
 400 mkr/ saat.
 30-40 mkr/ saat
 10 mkr/ saat.

312 Optimal səs-küy fonu nə qədərdir?

- 10 db
 100 db
 50 db
 90 db
 20 db

313 Termik çirklənmə sulara neçə dərəcə ola bilər?

- 10°S.
 8°S
 5°S
 2°S
 3°S

314 Atmosferin və hidrosferin çirklənmə indeksi neçə göstəricidən (KİH) asılıdır?

- 8
- 5
- 3
- 2
- 6

315 əMİ elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.
- çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;
- atmosferin strukturu
- təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;

316 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektinə aiddir:

- litosfer;
- atmosfer;
- günəş enerjisi.
- təbiətin mühafizəsi;
- hidrosfer;

317 ətraf mühitin iqtisadiyyatının praktiki aspektlərindən biri hansıdır?

- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- Başqa elmlərlə əlaqəsi.

318 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi aşağıdakıları öyrənir:

- Təbiətdə ekoloji tarazlığın indikasiyası.
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- Təbii resursların istehsalı cəlb olunması.
- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.

319 ətraf mühitin iqtisadiyyatı bu obyektləri öyrənir:

- atom enerjisini
- torpaq;
- su;
- hava;
- günəş enerjisi;

320 İqtisadiyyat elmlərinə aid olan elmdir:

- ekologiya elmləri.
- biologiya elmləri;
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- təbiət elmləri;

- coğrafiya elmləri;

321 Təbii resurs potensialını öyrənən elm hansıdır?

- Təbii şəraiti
 Təbii resurs potensialını
 Təbii ərazi komplekslərini
 təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
 Ərazi istehsal kompleksləri

322 ƏMİ elminin vəzifələrinə aid deyil?

- iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
 təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
 meşə emalı
 istehsalın intensivliyi
 təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;

323 Ekoloji-iqtisadi sistem nədir?

- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
 ƏMİ-nin tədqiqat obyektı
 təbii-ərazi kompleksi;
 təbii-texnogen kompleks;
 ərazi-istehsal kompleksi;

324 Təbiətdə baş verən hadisələr hansı elm tərəfindən tənzimlənir?

- geomorfologiya
 geologiya
 coğrafiya
 təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
 ekologiya

325 ətraf mühitdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi nəyə aiddir:

- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı;
 təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;
 neft istehsalı.
 Tİİ elminin vəzifələrinə
 məhsulların sənaye emalı;

326 Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi təbiətdən istifadənin göstəricilərindəndir?

- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
 Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
 Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
 Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
 praktiki aspektlərindən biri

327 ərazidə baş verən proseslər necə adlanır?

- təbiətdən istifadə
- Nəqliyyatdan istifadə.
- Ərazidən istifadə.
- Kənd təsərrüfatından istifadə.
- Sənaye sahəsindən istifadə.

328 ətraf mühitin iqtisadiyyatının tədqiqat obyektinə aid olmayan:

- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- elektroenergetika sənayesi
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbii resurs potensialı;

329 ətraf mühitin iqtisadiyyatının predmetinə aid deyil?

- təbii resursların istifadəsi
- təbii resursların hasilatı
- kompleks istehsallar
- təbii resursların emalı
- təbii sərvətlərin istehlakı

330 Təbiətin mühafizəsi hansı tədqiqat obyektinə aiddir?

- günəş enerjisi.
- atmosfer;
- hidrosfer;
- litosfer;
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatına

331 əMİ-nin tədqiqat istiqamətinə aid edilmir:

- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbii resurs potensialı.
- biosenoz
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

332 əMİ elmi öyrənir:

- Təbii ərazi komplekslərini və s.
- Təbii resurs potensialını və s.
- Təbii şəraiti və s.
- Təbii ehtiyatları və s.
- Ərazi istehsal kompleksləri və s.

333 ətraf mühitdən istifadə prosesi harada baş verir?.

- Nəqliyyatda.
- Reqionda.
- Ərazidə.
- Sənaye sahəsində.

Kənd təsərrüfatında.

334 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi aiddir:

- ekologiya elmlərinə.
- təbiət elmlərinə;
- iqtisadiyyat elmlərinə;
- biologiya elmlərinə;
- coğrafiya elmlərinə;

335 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu elmlərlə sıx əlaqədə deyil:

- ekologiya;
- biologiya;
- coğrafiya;
- tarix;
- iqtisadiyyat.

336 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat istiqamətinə aid deyil:

- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- biosfer;
- təbii resurs potensialı.

337 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektinə aid deyil:

- təbii resurs potensialı;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- sənaye obyektləri.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;

338 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin vəzifələrinə aiddir:

- qazın emalı.
- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;
- məhsulların sənaye emalı;
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı;
- neft istehsalı;

339 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin vəzifələrinə bunlar aid deyil:

- iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
- meşə emalı;
- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
- resursların kompleks istifadəsi;
- təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;

340 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin əlaqəsi yoxdur:

- iqtisadiyyat elmi ilə;
- biologiya elmləri ilə;
- arxeologiya elmi ilə.
- ekologiya elmi ilə;
- torpaqşünaslıq elmi ilə;

341 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- biosferin tədqiqi;
- çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;
- ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.

342 ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektı hansı sistemdir:

- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
- ekoloji –iqtisadi sistem;
- təbii-ərazi kompleksi;
- təbii-texnogen kompleks;
- ərazi-istehsal kompleksi;

343 ətraf mühitin mühafizə problemləri hansı səviyyədə və kompleksdə həll olunmalıdır:

- təbii-texnogen kompleks səviyyədə;
- təbii-ərazi kompleksində;
- kosmik səviyyədə;
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;
- iqtisadi rayon səviyyəsində.

344 ətraf mühitin keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- Ekoloji normativlər.
- Ərazi istehsal kompleksləri.
- Təbii ərazi kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları.
- Şəhərlər.

345 Keyfiyyət normativi nədir?

- Texniki təhlükəsizlik.
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.
- Ekoloji təhlükəsizlik.
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- İqtisadi təhlükəsizlik.

346 Ekoloji norma nədir?

- Meşələrin çirklənməsi.
- Suyun çirklənməsi.
- Atmosferin çirklənməsi.
- Torpağın çirklənməsi.

Ətraf mühitin keyfiyyəti.

347 Azərbaycan Respublikasında radiasiya tonu nə qədərdir?

- 30-40 mkr/saat
- saatda 15 – 20 mikrorentgen
- 25-.30 mkr/saat
- 30-35 mkr/saat
- 5-.10 mkr/saat

348 Texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi ekoloji menecmentin proseslərinə aiddir?

- elmin metodologiyası və rolu.
- ekoloji menecmentin prinsipi;
- konsepsiyasına aid deyil;
- ekoloji menecmentin təşkili;
- ekoloji menecmentin funksional həcmi;

349 Transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi ekoloji fondların vəsaitinin istifadəsində necə iştirak edir?

- ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
- güzəştli kredit və ssudaların ayrılması
- təbiəti mühafizə yönlü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
- kommərsiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.

350 Meşə massivlərində sənaye əhəmiyyətli ağacların doğranması ekoloji fondun investisiya siyasətinin prioritet istiqamətinə aiddir:

- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil
- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması
- ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.

351 Su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılması müəssisənin ekoloji fondundan hansı vəsaiti tələb edir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına
- təbiəti mühafizə işlərinə.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına
- bu sahəyə ekoloji fondun vəsaiti xərclənmir
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

352 Məhsul satışından əldə edilən gəlirlər,norma daxilində və normadan artıq çirkənməyə görə ödənişlər hansı fondun hesabına yaranır?

- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
- təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri

- müəssisələrin ekoloji fondları
- məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- dövlət və kommersiya banklarının kreditləri

353 Ekoloji böhran, fəlakət və bədbəxt hadisələr vaxtı müxtəlif sahələrə dəyən sosial iqtisadi zərərin ödənilməsi nəyin yaranmasına imkan verir?

- suvarma kanallarının çəkilməsi.
- ekoloji sığorta fondlarının
- təsərrüfat layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- yeni texnologiyaların alınması.
- sənaye müəssisələrinin tikilməsi.

354 Ekoloji sığortanın əsasının prinsiplərindən biridir:

- sığorta haqqının hissə hissə ödənilməsi
- iki tərəfin müqaviləsinin pozulması
- əmlakın sığortalanması və təminatı
- üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi
- sığorta şirkətinin məsuliyyəti

355 Sığorta sisteminin əsas göstəricilərinə aid deyil:

- sığorta tarifləri
- sığorta riski
- sığorta funksiyası
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta haqqı

356 Təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu nə adlanır?

- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi
- ekoloji lizinqin aparılması
- təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu

357 Təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahədir:

- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- ekoloji menecmentdir;
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.

358 Balanslaşdırma ekoloji menecmentin hansı funksiyasına uyğundur?

- funksiyasına uyğun deyil
- ekoloji marketinq
- planlaşdırma ;

- tənzimlənmə;
- uçot və nəzarət;

359 Ekoloji təhlükəsizliyin başlıca xüsusiyyəti nədir?

- ayrı-ayrılıqda fəaliyyət
- fərdi işlərin görülməsi
- vəsaitlərin toplanması
- kollektiv fəaliyyət
- dövlət büdcəsinin yardımı

360 Qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu ziyanın baş verdiyi proses nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi
- sığorta halı
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi

361 Balans, nəzarət, uçot və audit hansı funksiyasına aiddir?

- doğru cavab yoxdur.
- qiymətləndirmə, təhlil;
- ekstrapolyasiya, kartoqrafik
- ekoloji menecmentin əsasıdır;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitoring;

362 Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma ekoloji menecmentin hansı sahəsinə aiddir?

- doğru cavab yoxdur.
- ekoloji balans və nəzarət
- ekoloji uçot və audit;
- ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması;
- Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

363 Sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı nə adlanır?

- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan
- ekoloji risk
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

364 Ekoloji menecmentin funksiyaları neçə qrupa bölünür?

- bölgüsü yoxdur
- 5
- 2
- 3
- 6

365 Normadan artıq təbiətdən istifadəyə və çirklənməyə görə köçürmələrə daxil deyil:

- sığortaçının normativ gəliri
- sığorta təminatının ödənilməsi üçün ehtiyat fonda köçürmələr
- sığorta hadisələrinin xəbərdarlıq və qarşısının alınmasının maliyyələşdirilməsi fonduna köçürmələr
- ekoloji sığorta tarifiinin həcmi.
- sığorta təşkilatının məsrəflərinin ödənilməsi.

366 Ekoloji sığorta ödənişləri hansı yolla hesablanır?

- maliyyə qanunları ilə
- tarif əmsalının illik miqdarı ilə
- müəssisənin istehsal gücü ilə
- əldə olunan gəlirin miqdarı ilə
- müəssisənin illik dövriyyəsinin tarif əmsalına vurulması ilə

367 əMİ – nin tətbiq etdiyi tədqiqat üsullarına aid deyil?

- elmlilik
- dialektik balans
- normativ, kartoqrafik
- sistem, statistik
- iqtisadi – riyazi

368 Hazırda əMİ – də hansı sistemlər nəzəriyyəsi geniş yayılmışdır?

- metodoloji
- siyasi – iqtisadi
- kartoqrafik
- statistik
- ekoloji – iqtisadi

369 Ekoloji iqtisadi sistemlərə daxil deyil:

- aid olanı yoxdur
- cəmiyyət
- ekobiznes
- həyat fəaliyyəti
- ətraf təbii mühit

370 Təbiətdə cəmiyyət arasında qarşılıqlı əlaqə necə xarakterizə olunur?

- əlaqəsi yoxdur.
- əhalinin rifah halını müəyyən edir
- istehsalın bazasıdır
- çoxplanlı və kompleks məsələdir
- istehlakın əsasıdır

371 Cəmiyyət istehsal üçün ilkin xammala haradan götürür?

- tədqiqatlardan
- hidrosferdən
- atmosferdən
- elmin fəaliyyətindən

təbiətdən

372 Sənaye tullantıları ilə torpaq, su və atmosferin çirklənməsi nə ilə nəticələnir?

- ETT əhatəli olması ilə
- istehsalın təbii mühitə təsiri ilə
- milli maraqlar ilə
- təbii sərvətlərlə
- istehsalın

373 Texnogen dəyişikliklərin bir – birindən nəyə görə fərqlənirlər?

- mütəxəssislərə görə
- təsir dairəsinə görə
- forma və miqyasına görə
- sosial – iqtisadi göstəricilərinə görə
- təbii amillərə görə

374 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqə necə mərhələdə baş verir?

- 5
- 2
- 4
- 6
- 3

375 Ekoloji – iqtisadi maraqlar hansı səbəbdən yaranır?

- təbiətlə - cəmiyyətin əlaqəsindən
- təbii mühitin dəyişməsindən
- cəmiyyətin vəziyyətindən
- istehsalın inkişafından
- ekoloji tarazlığın pozulmasından

376 Cəmiyyətin inkişafın mühüm göstəricilərindən biridir:

- sosial – iqtisadi göstərici
- iqtisadi tələbat
- ekoloji – iqtisadi maraqlar
- maksimum istehsal
- texnogen təsir

377 Təbii mühitin keyfiyyəti nədir?

- yaşayışın təmin edici səviyyəsi
- təbii mühitin sağlamlığı
- təbii resursların zənginliyi
- mühitin təmizliyi
- ekoloji - iqtisadi səviyyə

378 Keyfiyyət normativi nədir?

- kəmiyyət göstəricisi
- məhsulun keyfiyyəti
- təbiətin çirklənmə norması
- təbiətə təsirin icazə verilən norması
- ekoloji təhlükəsizlik

379 Ekoloji sığorta kimi müəyyən olunan sığorta qiyməti necə müəyyən olunur?

- müəssisənin istehsal həcmi
- müəssisənin illik məsrəfləri
- müəssisənin illik dövriyyəsinin həcmi
- ekoloji banklarda vəsaitin vəziyyəti
- ekoloji sığorta mənbəyinin təyini

380 Mikro səviyyədə təbiətdən istifadə özündə hansı sahələri birləşdirir?

- iqlim, torpaq, bitki
- ekoloji lizinq, icarə
- ekoloji xidmət, şöbə,
- ekoloji maliyyələşmə
- təbii resurslar

381 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi (KİN) havada nə qədər təşkil edir?

- 2-4 mq/m³
- 1,5 mq/m³
- 2,5 mq/m³
- 3,5 mq/m³
- 3-5 mq/m³

382 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi torpaqda nə qədərdir?

- 20 mq/ kq
- 5-10 mq/kq
- 12 mq/ kq
- 30 mq/kq
- 15 mq/kq

383 Bütün müəssisələr üçün konsentrasiyaların izn həddi necə müəyyən olunur?

- təhlükəlidir
- müxtəlifdir
- daimidir
- eynidir
- müvəqqətidir

384 Ekoloji qiymətləndirmənin sərtlərindən biridir:

- məlumatların toplanması
- işin yerinə yetirilmə vaxtı
- layihənin növü və miqyası
- layihə sonu qərarlar

- qiymətləndirmənin vacibliyi

385 Ekoloji qiymətləndirmə hansı fəaliyyət növü üçün aparılır?

- bütün
 fəlakətlər
 aparılmır
 bəzi
 vaciblər

386 Ekoloji qiymətləndirmədə iştirak edən tərəflərdən biridir:

- ictimaiyyət
 müəssisələr
 hüquqi şəxslər
 dünya təşkilatları
 həkimlər

387 Sığorta bütün çirklənmə növlərini əhatə edir?

- ekoloji sığorta məşğuldur
 əhatə etmir
 əhatə edir
 qismən əhatə edir
 çirklənmə sığortalanmır

388 Sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi nə adlanır?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır
 sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.
 sığorta obyektinin mahiyyəti
 sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir
 sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır

389 əMİ hansı elmlər qrupuna aiddir?

- müstəqildir
 dəqiq elmlər
 Humanitar elmlər
 tarixi və coğrafi elmlər
 iqtisadiyyat elmləri

390 2 il və daha çox müddətə imzalanan sığorta necə adlanır?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda
 müqavilə 1 illiyə imzalandıqda
 yarım il müddətinə imzalandıqda
 güzəştli sığorta müqaviləsi
 1,5 il müddətinə imzalandıqda

391 Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?

- texnoloji
- Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?
- fiziki
- zəhərləyici
- bioloji

392 Müəssisələrdə avadanlıqların soyudulması üçün işlədilən çoxlu su hansı çirklənməni yaradır?

- zəhərli
- texnoloji
- texniki
- termik
- təbii

393 Təbii mühitə təsirin izn həddi norması (İHN) hansı sahələrə ayrılır?

- maksimum və minimum
- sahəvi və regional
- təsirli və təsirsiz
- baza və lokal
- kimyəvi və fiziki

394 Ekoloji problemlər və onların həlli yolları təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatında hansı istiqamət aiddir?

- ekoloji – iqtisadi göstəricilərinə
- tədqiqat istiqamətinə
- tənzimlənməsinə
- idarə olunmasına
- maliyyə istiqamətinə

395 əMİ – n qlobal məqsədinə aid edilir:

- ekoloji lizinq
- regional idarəetmə
- dövlət tənzimləməsi
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə üsulları
- ekoloji monitorinq

396 Atmosferi çirkləndirən toz, azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidi və s. neçə faiz təşkil edir?

- 86%
- 60%
- 55%
- 78%
- 98%

397 Empirik üsul nədir?

- iqtisadi göstəricidir
- ətraf mühitin mühafizə tədbirləri
- təbii resurs potensialıdır

- çirklənmədən dəyən zərər hesablanır
- ölçü vahididir

398 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərər asılıdır:

- Torpağın münbitliyindən.
- Məhsulun maya dəyərindən.
- Əkin sahələrindən.
- Çirklənmə sahəsindən.
- Məhsulun daşınma xərcindən.

399 Çirklənmədən dəyən zərər hansı üsulla hesablanır?

- tarixi,coğrafi,ənənəvi
- genetik,lokal,iqtisadi
- statistik,riyazi
- müxtəlif metodlar
- birbaşa,emprik,analitik

400 Çirklənmədən dəyən zərər hesablanır:

- Təcrübi.
- Dolayı;
- Emprik;
- Tropik;
- İqlim;

401 Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən.
- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsindən;
- Yem bazasının azalmasından;

402 Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılı deyil:

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən.
- meşələrdə sanitar kəsmədən;
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- Meşələrin böyümə sürətindən;

403 Heyvandarlığa dəyən zərər asılı deyil:

- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən.
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;
- Məhsulun satış qiymətindən;
- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən;

404 Bu üsulla çirklənmədən dəyən zərər hesablanmır:

- Birbaşa empirik və analitik.
- empirik;
- birbaşa;
- Analitik;
- Dolayı;

405 Təsərrüfata dəyən zərər neçə hesablanır:

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi.
- Sənayeyə dəyən zərər kimi;
- Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
- Nəqliyyata dəyən zərər kimi;
- Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;

406 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərəyə təsir edir:

- Məhsulun həcmi.
- Məhsulun maya dəyəri;
- Torpağın münbitliyi;
- Çirkləndirici maddələrin həcmi;
- İqlim;

407 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır:

- Suyun kimyəvi tərkibindən.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
- Su sərfindən;
- Su modulundan;
- Yağıntılardan;

408 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərəyə təsir edir:

- Suyun kimyəvi tərkibi.
- Su sərfi.
- Çirkab suların həcmi.
- Yağıntılardan miqdarı.
- Yağıntılardan tərkibi.

409 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır?

- Havaya atılan zərərli maddələrin həcmindən.
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.
- Havada olan tozun həmindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.
- Havanın təzyiqindən.

410 Torpağın dövriyyədən çıxmasından dəyən zərər asılıdır:

- Heyvanların məhsuldarlığından
- Torpağın münbitliyindən.
- Bitkilərin növündən.
- Hər hektardan gələn gəlirdən.

- Bitkilərin məhsuldarlığından.

411 Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- Mexanizasiyadan.
 Heyvanlarda məhsulun aşağı düşməsindən.
 Otlaq sahələrindən.
 Bitkilərin məhsuldarlığından.
 Əkin sahələrindən.

412 Çirklənmədən dəyən zərər bu üsulla hesablanır:

- Təcrübə.
 Birbaşa;
 Dolayı;
 Genetik;
 Laboratoriya;

413 Bitkiçiliyə dəyən zərər nədən asılıdır?

- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən
 Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
 Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;
 Məhsulun satış qiymətindən;
 məhsuldarlığın aşağı düşməsindən

414 Ödənişlərin xərclənmə üsulları ödəniş sisteminin elementinə daxildir?

- daxil deyil
 Ödəniş növü.
 Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.
 Ödənişlərin tutulması.
 Ödənişlərin istifadə qaydaları.

415 Meşələrin çirklənmə sahəsi nə ilə uzlaşır?

- Meşələrdə ağacların diametrindən.
 Meşələrin tərkibindən;
 Meşələrin rütubət göstəricilərindən;
 Ağacların boyundan;
 Meşə təsərrüfatına dəyən zərərlə

416 Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılıdır:

- Meşələrdə ağacların diametrindən.
 Meşələrin tərkibindən;
 Meşələrin rütubət göstəricilərindən;
 Ağacların boyundan;
 Meşələrin çirklənmə sahəsindən;

417 Torpağın dövrüydən çıxmasından dəyən zərər asılı deyil:

- Məhsulların satış qiymətindən.
- Torpağın münbitliyindən;
- Hər hektardan gələn gəlirdən;
- Çıxılacaq torpağın sahəsindən;
- Məhsuldarlığın aşağı düşməsinə;

418 Torpağın münbitliyinin dövrüyyədən çıxması nədən asılıdır?

- Məhsulların satış qiymətindən
- dəyən zərərdən
- Hər hektardan gələn gəlirdən;
- Çıxılacaq torpağın sahəsindən;
- Məhsuldarlığın aşağı düşməsinə;

419 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərəre təsir edir:

- Havanın təzyiqi.
- Havanın kimyəvi tərkibi.
- Havada olan su buxarının həcmi.
- Havada olan tozun həcmi
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.

420 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- Tullantıların izn həddindən
- Konsentrasının izn həddindən
- tullantıların yerləşməsinə görə ödənişin həcmi

421 Təbii resurslardan səmərəli istifadənin əsas məqsədi nədir?

- Doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitdən istifadənin ödənişliliyini müəyyənləşdirmək
- Təbiətdən istifadəni tənzimləmək.
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.

422 Çıxılmaq ilə bitkiçilik arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- Məhsulun daşınma xərcindən.
- Torpağın münbitliyindən.
- Məhsulun maya dəyərindən.
- Əkin sahələrindən.
- bitkiçiliyə dəyən zərərdən

423 Her hektardan gələn gəlirlə torpağın dövrüyyədən çıxması arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- Heyvanların məhsuldarlığından
- Torpağın münbitliyindən.
- Bitkilərin növündən.
- dəyən zərərdən

Bitkilərin məhsuldarlığından.

424 Heyvandarlıqda məhsuldarlığın aşağı düşməsi nədən asılıdır?

- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən.
 Çirklənən torpağın sahəsindən;
 Heyvandarlığa dəyən zərərdən
 Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsindən;
 Yem bazasının azalmasından;

425 Meşələrin böyümə sürəti ilə müşə təsərrüfatına dəyən zərər arasında hansı asılılıq var?

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən
 meşələrdə sanitar kəsmədən;
 Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
 Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
 asılı olmadığından

426 Hansı variantda heyvandarlıq məhsulu aşağı düşür?

- Mexanizasiyadan.
 zərər dəyəndə
 Otlaq sahələrindən.
 Bitkilərin məhsuldarlığından.
 Əkin sahələrindən.

427 Su hövzələrində zəhərli maddələrin nisbi təhlükəlilik əmsalı nədən asılıdır?

- Suyun kimyəvi tərkibindən
 çirklənmədən dəyən zərərdən
 Su sərfindən;
 Su modulundan;
 Yağıntılardan;

428 Su hövzələrinin çirklənməsindən çirkab suların həcmi nədən asılıdır?

- Suyun kimyəvi tərkibi.
 Su sərfi.
 su hövzələrinə dəyən zərərdən
 Yağıntılarnın miqdarı.
 Yağıntılarnın tərkibi

429 Havaya atılan zərərli maddələrin həcmi nədən asılıdır?

- Havada olan tozun həmindən.
 Havanın kimyəvi tərkibindən.
 Havanın təzyiqindən.
 çirklənməyə dəyən zərərdən
 Havanın tərkibində olan su buxarlarınınin həcmindən.

430 Zərərli maddələrin nisbi nisbi təhlükə əmsalı nəyə təsir edir?

- Havanın təzyiqi.
- Havanın kimyəvi tərkibi.
- Havada olan su buxarının həcmi.
- Havada olan tozun həcmi.
- atmosferin çirklənməsindən dəyən zərər

431 Fəal çirklənmə zolaqları hansı ölçü ilə xarakterizə olunur?

- 20 h
- 50 h
- 10 h
- 2 h
- 8 h

432 Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı nədən asılıdır?

- Konsentrasiyanın izn həddindən
- Təbii mühafizə xərclərindən.
- çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların izn həddindən.

433 Tullantıların həcmi nəyə təsir göstərir?

- Təbii mühafizə xərcləri
- Tullantıların izn həddi.
- Konsentrasiyanın izn həddi.
- ödənişin həcminə
- Fəal çirklənmə zolaqları.

434 Müəssisənin ekoloji xərcindən asılı deyil:

- Radionların ekoloji vəziyyətindən.
- atmosferin çirklənməyə görə ödənişinin həcmindən
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- İnqredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.

435 Regionların ekoloji vəziyyəti ilə suyun çirklənməsi arasında asılılıq:

- Tullantıların tərkibindən.
- Tullantıların həcmindən.
- çirklənməyə görə ödənişin həcmindən
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.
- Tullantıların həcmindən.

436 Müəssisələrin büdcəsi ilə torpağın çirklənməsi arasında asılı qeyri müəyyəndir:

- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından

ödənişin həcmi

437 Müəssisələrin texnoloji durumu nədən asılı deyil:

- tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmindən
 Tullantıların tərkibindən
 Tullantıların həcmindən.
 Tullantıların təhlükə əmsalından.
 regionların ekoloji vəziyyətindən

438 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
 Təbiəti mühafizə xərclərindən
 Tullantıların izn həddindən.
 Konsentrasiyanın izn həddindən.
 suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi

439 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi
 Təbiəti mühafizə xərclərindən
 Konsentrasiyanın izn həddindən.
 Tullantıların izn həddindən.
 İstismarın izn həddindən.

440 İqtisadi qiymətləndirməyə görə nə müəyyənləşdirilir?

- Onların yatırım şəraitinə görə.
 Onların tərkibinə görə;
 Doğru cavab yoxdur
 Onlardan istifadənin həcminə görə.
 təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş

441 Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid edilir?

- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
 Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
 aid edilmir
 Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.
 Meşə gəlirləri.

442 Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər ödəniş növünə aiddir?

- Aksizlər.
 Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.
 ödəniş növünə aid deyil
 Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər.
 Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə.

443 Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə olmalıdır-hansı prinsipə uyğun gəlir?

- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş prinsipi
- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın avəz olunmasını təmin etsin.

444 Aşağıdakılardan təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarına aid olmayan hansıdır?

- axtarışlar
- Məsrəf.
- Renta.
- Təkrar istehsal və ya bərpa.
- Doğru cavab yoxdur.

445 Sudan istifadə həcminə görə vergilər ondan istifadəyə görə ödəniş formalarının uyğunluğu:

- istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil
- Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
- Su vergisi.
- Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
- Doğru cavab yoxdur.

446 Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin çirklənməsinə görə normaların tətbiqi ödənişlərin hesablanma metodikası prinsipinə aiddir:

- qanunauyğunluqdur
- əsasən aiddir
- aid deyil
- uyğunluğu yoxdur
- prinsipin məqsədidir

447 Birbaşa üsulla nə hesablanır?

- sosial ödənişlər
- çirklənmədən dəyən zərər
- iqtisadi qiymətləndirmə
- sosial problemlər
- vergi ödənişlər

448 Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərin cəmi nə deməkdir?

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi
- Sənayeyə dəyən zərər kimi;
- Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
- kimya sənayesinə dəyən zərər kimi
- Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;

449 Çirkləndirici maddələrin həcmi nəyə təsir edir?

- Məhsulun həcmi.
- Məhsulun maya dəyəri;

- Torpağın münbitliyi;
- Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərərə
- İqlim;

450 Qraflar nəzəriyyəsi nəyə əsaslanır?

- anket sorğuları
- genetik və normativ üsulların sintezi
- ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasına
- proqram-məqsəd
- ekspert qiymətləndirilməsi

451 Ekoloji proqnozlaşdırmanın üsullarından biridir:

- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik
- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans
- proqram-məqsəd, genetik və normativ üsullar, ekspert qiymətləndirməsi
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.

452 Regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanmaq nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- proqram-məqsəd üsulunun mahiyyətidir

453 Təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələri nə ilə müəyyən olunur?

- real ehtiyat və imkanların olması.
- istehlak normativ və məhdudiyətləri
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri
- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.
- genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə

454 Müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərini əks etdirən sənəd nə adlanır?

- tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
- [yeni cavab]təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
- cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd
- müəssisənin ekoloji pasportu

455 Fəal çirklənmə zolaqlarının radiusu bərabərdir:

- 20 h
- 50 h
- 10 h
- 2 h
- 8 h

456 Azərbaycanda təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi prosesi əlaqədardır:

- sənaye və kənd təsərrüfatının inkişafından
- ərazi-istehsal kompleksinin inkişafından;
- regionlarda məhsuldar qüvvələrin inkişafından;
- təsərrüfatın inkişaf göstəricilərindən;
- müxtəlif təbii üsürlərdən;

457 Hidrosferin çirklənmə indeksinə ən az təsir edən amil:

- istehsalın həcmi.
- çirkləndirici müəssisələrin sayı;
- çirkab suların həcmi;
- əhalinin sayı;
- istehsal məqsədilə istifadə olunan suyun həcmi;

458 Azərbaycanda təsərrüfat sahələri içərisində ətraf mühitə ən az təsir göstərən:

- mənzil-kommunal.
- sənaye;
- nəqliyyat;
- kənd təsərrüfatı;
- səhiyyə;

459 Azərbaycanın illik su ehtiyatları təşkil edir:

- 27 -34 km.
- 21-27 km;
- 10,3 – 21 km;
- 20 -30 km;
- 24 -31 km;

460 Milli monitoring sistemi dedikdə başa düşülür:

- şəhərdaxilində aparılan monitoring.
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.
- bir neçə ölkədə aparılan monitoring.
- ölkə miqyasında aparılan monitoring.
- materikdə aparılan monitoring.

461 Ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxildir?

- ekspertizanın funksiyaları
- ətraf mühitdə baş verən hadisələrin ekspertizası
- kompleks elmi tədqiqat işlərindən ibarət layihələrin ekoloji ekspertizası
- təbii floranın layihələndirməsinin ekspertizası
- ekspertizanın elmi əsasları

462 İmperativ,təhlükəsizlik,aşkarlıq,müstəqillik,komplekslilik ekspertizanın hansı funksiyasına aiddir?

- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
- ekoloji ekspertizanın əsas prinsipinə

- müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.

463 Aşağıdakı cavablardan hansının kompleks ekoloji monitorinqə aidiyyəti yoxdur?

- nəzarət obyektinin vəziyyətinin dəyişməsinin proqnozlaşdırılması.
- nəzarət obyektinin seçilməsi.
- ayrılmış nəzarət obyektinin müayinəsi
- istehlak normativ və məhdudiyətləri.
- ölçmə işlərinin planlaşdırılması.

464 Aşağıdakı cavablardan hansı doğrudur?

- cavabların hamısı doğrudur.
- lokal monitorinq sistemi konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
- təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.

465 İmpakt monitorinq sistemi nədir?

- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitorinqi.
- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitorinqi.
- regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli
- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitorinqi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitorinqi.

466 Fiziki monitorinq dedikdə başa düşülür:

- insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarət.

467 insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.

- bioloji monitorinq bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitorinqidir.
- bioloji monitorinq biosferdə aparılan monitorinqidir.
- bioloji monitorinq bitki aləmində aparılan monitorinqidir.
- bioloji monitorinq dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitorinqidir.
- bioloji monitorinq heyvanlar aləmində aparılan monitorinqidir.

468 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- sənayenin inkişafına nəzarət.

469 ətraf mühitin ekspertizası hansı hallarda keçirilməlidir?

- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.
- milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- təsərrüfat, layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl.

470 Regional monitoring sistemi nəzarəti həyata keçirir:

- dünyada gedən proseslərə.
- hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
- inzibati rayon daxilində gedən proseslərə.
- hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.
- hər hansı bir region daxilində gedən proseslərə.

471 Dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir:

- iqtisadi siyasətin əsasıdır
- təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası
- ekoloji təhsilin bir formasıdır
- ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir
- demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir

472 Ekoloji ekspertizanın mexanizmi neçə elementlə səciyyələnir ?

- 6
- 5
- 2
- 3
- 10

473 Təbii resurs potensialının və ona tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi nədir?

- havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- ekoloji proqnozlaşmadır
- ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır
- təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır

474 ətraf mühitin monitoringi nədir?

- uzun müddətli müşahidə sistemi olub, ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması.
- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.
- demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir.

475 Aşağıdakılardan hansı antropogen təsir üzrə ekoloji monitoringin əsas məsələlərinə daxildir?

- antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət.

- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- sənaye müəssisələrinə nəzarət
- əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.

476 Aşağıdakılar hansı monitorinqin praktiki istiqamətlərinə aid deyil?

- əhalinin miqrasiyasının nizamlanması.
- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühidə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.

477 ətraf mühitin çirkləndiyi sahələr :

- adalarda.
- dənizlərdə;
- ərazi
- göllərdə;
- kosmosda;

478 Dənizdə və şirin sulara konsentrasiyanın izn həddi hansı səviyyədədir?

- izn həddi yoxdur
- eynidir
- qismən uyğundur
- bir birindən fərqlənir
- fərqli deyil

479 Orta radiasiya fonu Azərbaycan Respublikasında nə qədərdir?

- 10 mkr/ saat.
- 15-20 mkr/saat
- 5-10mkr/ saat.
- 20-25 mkr/ saat.
- 30-40 mkr/ saat

480 Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsi nədir?

- elmi əsaslarla yerinə yetirilir
- ümumi iqtisadi qiymətləndirməlidir
- insanların maddi nemətidir
- təsərrüfat əhəmiyyətinin pulla ifadəsidir
- Dövlət tərəfindən tənzimlənir

481 Obyektə təsir edən mühit necə adlanır?

- Sosial mühit.
- Sənaye qovşaqları.
- ətraf mühit
- İnfrastruktur.
- İqlim mühiti.

482 Təbiəti mühafizə tədbirləri hansı səviyyədə həll olunur?

- iqtisadi rayon səviyyəsində.
- kosmik səviyyədə;
- təbii-ərazi kompleksində;
- ekoloji-iqtisadi səviyyədə
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;

483 Təbii üsürlərdə kimyəvi birləşmə və element üçün nə tələb olunub?

- konsentrasiyanın izn həddi
- Bütün kimyəvi elementlər üçün.
- Bütün komponentlər üçün.
- Dəniz və içməli sular üçün.
- Təbii üsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.

484 Elektromaqnit sahəsi nələr vasitəsilə yarana bilər?

- Səs-küy.
- Radioaktiv şüalanma.
- Radio dalğaları.
- mobil telefonlar
- Exo.

485 ətraf mühitin keyfiyyəti nədir?

- Meşələrin çirklənməsi
- Suyun çirklənməsi.
- Atmosferin çirklənməsi.
- Torpağın çirklənməsi.
- ekoloji norma

486 Təbii ehtiyatların təsnifatı nəyə aid edilir?

- Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.
- İqlim göstəricilərinə.
- Çay şəbəkəsi.
- təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqəyə
- Təbii ehtiyatların emalı.

487 Ekoloji normativlər nəyin göstəricisidir?

- Təbii ərazi kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları.
- Şəhərlər.
- ətraf mühitin keyfiyyəti
- Ərazi istehsal kompleksləri.

488 Ekoloji həyatın mənəvi varlığı nədir?

- Ziddiyyətli anlayış.
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.

- Ekoloji iqtisadi tələb
- İqtisadi reformalar.
- İqtisadi maraq.

489 Tələbat termininə aiddir:

- Fəaliyyət növüdür.
- Abstrakt
- Sosial qrupu əhatə edir.
- İnsanların yaşayış tərzii.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.

490 Zəif və ciddi terminləri nəyə aiddir?

- Yeni texnologiyanın gətirilməsi
- davamlı inkişaf
- Reqional inkişaf.
- Lokal inkişaf.
- Texnikanın tətbiqi.

491 Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri nədir?

- ekoloji iqtisadi sistemlərin tərkib hissəsi
- Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları.
- İqtisadi rayonlar.
- Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.

492 Təbii ünsürlərə nələrə aid edirlər?

- ozonosfer
- biosfer
- litosfer
- təbii şərait
- su, torpaq, hava və s.

493 Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv çirklənmələr nədir?

- Meşələr.
- Heyvanlar.
- təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində
- İnsanlar.
- Başqa planetlərdən gəlmələr.

494 Təbii mühitə icazə verilən təsir norması nədir?

- Texniki təhlükəsizlik.
- keyfiyyət normativi
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- Ekoloji təhlükəsizlik.
- İqtisadi təhlükəsizlik

495 İnsanların ekoloji təhlükəsizliyinə aid edilir:

- Texniki təhlükəsizlik.
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.
- ekoloji normativlər
- Ekoloji təhlükəsizlik.
- İqtisadi təhlükəsizlik

496 Təbii mühitin qorunması nəyi tələb edir?

- Meliorasiyanın inkişafı.
- Sənayeni inkişaf etdirmək
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- genetik fondun saxlanması
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

497 KİH, TİH nəyin göstəriciləridir?

- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
- keyfiyyət normativi
- Ümumdaxili məhsul.
- Ümummilli məhsul.
- Yoxsulluq indeksi.

498 Desibel hansı çirklənmənin vahididir?

- toz tullantıları
- sürət vahididir
- maye tullantı
- səs-küy
- bərk tullantı

499 Termik çirklənmə sularda neçə dərəcə ola bilər?

- 10°C
- 5°C
- 8°C
- 6°C
- 2°C

500 İstismarın izn həddinə aiddir:

- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- ekoloji iqtisadi məhdudiyət
- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- Tullantıların izn həddi (TİH)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)

501 Təbii ehtiyatların ekoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- UNO
- NBA

- ABC
- İHJ
- DES

502 Uzun müddətli müşahidə sistemi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması nədir?

- demografik proseslərə nəzarət sistemidir
- ətraf mühitin monitorinqidir
- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.

503 Təsir amilinə,çirkləndirici mənbələrə,miqyasına görə fərqlənmələr nə adlanır?

- aparıldığı yerə görə
- təsir amilinə görə.
- çirkləndirici mənbələrə görə.
- monitorinq sistemi
- miqyasına görə

504 Müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilər,təbii və fiziki təsirlər nə adlanır?

- fiziki təsir amilləri.
- müxtəlif çirkləndirici maddələr.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- monitorinqin təsir amili

505 Ekoloji monitorinq sözünün mənası latıncadan tərcümədən nədir?

- öyrənmək
- çirklənməni azaltmaq
- nəzər salmaq
- təhlil etmək
- uzlaşdırmaq

506 Təbii və antropogen təsirdən ətraf mühitdə baş vermiş dəyişikliklərə nəzarət nə adlanır?

- fiziki monitorinqidir.
- qısa müddətli monitorinqidir.
- qlobal monitorinqidir.
- biosferin kompleks monitorinqidir.

507 Antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət nə adlanır?

- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinq
- sənaye müəssisələrinə nəzarət
- əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.

508 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- nəqliyyatın inkişafına nəzarət

509 əhalinin miqrasiyasının nizamlanması hansı monitorinqin tərkib hissəsidir?

- monitorinq sisteminə daxil deyil
- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yaranacaq vəziyyətin proqnozu.
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.

510 Atmosfer,yerüstü sular,okeanlar,dənizlər,yeraltı sular,kriosfera nəyə aid edilir?

- atmosfer, kriosfera
- monitorinqin obyektinə
- atmosfer, yeraltı sular.
- yerüstü sular, okeanlar.
- okeanlar və dənizlər.

511 Bir nöqtədə yerləşən mənbəyin,hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin monitorinqi nədir?

- bir nöqtədə yerləşən mənbənin
- yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.
- çirkləndirici mənbələrin monitorinqi
- Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
- müəyyən bir sahənin.

512 Regional antropogen təsirlərlə təbiətdə baş verən hallarla hansı monitorinq növü məşğuldur?

- dünyəvi monitorinq sistemi
- Baza monitorinq sistemi
- lokal monitorinq sistemi
- kimyəvi monitorinq sistemi
- milli monitorinq sistemi

513 Ölkə miqyasında aparılan ekoloji monitorinq hansı monitorinqdir?

- şəhərdaxilində aparılan monitorinq.
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq.
- bir neçə ölkədə aparılan monitorinq.
- milli monitorinq
- materikdə aparılan monitorinq.

514 Hər hansı bir region daxilində gedən proseslər hansı monitorinq adlanır?

- dünyada gedən proseslərə.
- hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
- inzibati rayon daxilində gedən proseslərə.

- hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.
- regional monitoring sistemi

515 Bütöv biosferdə ekoloji komponentlərlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək necə adlanır?

- cavabların hamısı doğrudur
- qlobal monitoring sistemi
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.

516 Konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olan monitoring hansıdır?

- cavabların hamısı doğrudur
- lokal monitoring sistemi
- bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
- təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.

517 Regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonalara nəzarət necə adlanır?

- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.
- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitoringi.
- impakt monitoring sistemi
- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitoringi.

518 Bioloji monitoring nələ vasitəsilə həyata keçirilir?

- bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitoringdir
- bioloji monitoring biosferdə aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring bitki aləmində aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitoringdir.
- bioloji monitoring heyvanlar aləmində aparılan monitoringdir.

519 Radiotermik cihazlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitoringdir:

- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitoring
- məsafə monitoringi anlayışı
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitoring.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitoring.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitoring.

520 ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarətdir:

- insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
- fiziki monitoring.

521 ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət nə adlanır?

- ekokimyəvi vəziyyətə nəzarət
- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət
- ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.

522 Hansı monitoring universal monitoring hesab edilir?

- fiziki monitoring
- ekoloji ekspertiza
- kompleks nəzarət
- kompleks ekoloji monitoring
- nəzarət obyektinin monitoringi

523 Qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələr hansı monitoringin vəzifəsi hesab olunur?

- yaranmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq
- ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- kompleks ekoloji monitoringin keçirilməsi.

524 İqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi nədir?

- iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- ekoloji ekspertiza
- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

525 Təsərrüfat, layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl hansı hallarda keçirilməlidir?

- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.
- milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- ətraf mühitin ekspertizasında

526 Ekoloji monitoringin obyektini dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- atmosfer, kriosfera
- atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
- atmosfer, yeraltı sular.
- yerüstü sular, okeanlar.
- okeanlar və dənizlər.

527 Ekoloji monitoring sistemi siniflərinə ayrılır:

- aparıldığı yerə görə.

- təsir amilinə görə.
- çirkləndirici mənbələrə görə.
- təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyasına görə.
- miqyasına görə

528 Ekoloji monitorinqin təsir amili dedikdə başa düşülür:

- fiziki təsir amilləri.
- müxtəlif çirkləndirici maddələr.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- təbii təsir amilləri.
- müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri.

529 Qlobal monitorinq sistemi nədir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.

530 Baza monitorinq sistemi nədir?

- litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
- bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- faunada baş verən hallara nəzarət etmək.
- hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.

531 Çirkləndirici mənbələrinin monitorinqi dedikdə başa düşülür:

- bir nöqtədə yerləşən mənbənin.
- yerini dəyişməyən mənbənin monitorinqi.
- yerini dəyişməyən, bir nöqtədə yerləşən mənbənin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin
- Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
- müəyyən bir sahənin.

532 Mənafe monitorinqi nədir?

- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitorinq.

533 Ekobiokimyəvi monitorinq dedikdə başa düşülür:

- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.

- ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət.

534 Ekoloji ekspertiza dedikdə nəzərdə tutulur:

- iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

535 Aşağıdakılardan hansı ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxil deyil?

- istehsal olunan və xaricdən gətirilən yeni texnika texnologiya material və maddələrin ekoloji ekspertizası.
- kompleks elmi-tədqiqat işlərindən ibarət təsərrüfat layihələrinin ekoloji ekspertizası.
- meşənin kəsilməsi üçün nəzərdə tutulan sahənin seçilməsi.
- dövlət ekoloji tələb və normativlərin yerinə yetirildiyi halda istismarına icazənin verilməsi.
- modernləşdirmə məqsədi ilə fəaliyyət göstərən müəssisələrin ekoloji ekspertizası.

536 Ekoloji ekspertizanın əsas prinsipləri hansılardır?

- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslilik
- müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.

537 Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Almaniya
- Rusiya
- Yaponiya
- Fransa
- ABŞ

538 Ekoloji menecmentin funksiyaları aşağıdakılardır: 1. Təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarət; 2. Planlaşma və tənzimlənmə; 3. Balanslaşdırma və nizamlama; 4. Təşkilatlanma və motivləşmə; 5. Səmərəlilik və təhlükəsizlik.

- 2, 4, 5.
- 1, 2, 4;
- 2, 3, 5;
- 3, 4, 5;
- 1, 4, 5;

539 Ekoloji menecment konsepsiyasında mühüm rol oynayan funksiya:

- səmərəlilikdir.
- təhlükəsizlikdir;
- yerləşdirmədir;
- idarəetmədir;
- tullantıların utilizasiyasıdır;

540 Ekoloji menecmentin prinsiplərindən deyil:

- doğru cavab yoxdur.
- təfəkkürə əsaslanma;
- uzaqgörənlik;
- məqsədyönlülük;
- ardıcillıq;

541 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərindən deyil: 1. Ekoloji subsidiyalar; 2. Ekoloji şəraitin monitorinqi; 3. Ekoloji təsir və resursların mövcudluğu; 4. Ekoloji ödənişlər; 5. Ekoloji cərimələr.

- 1, 4, 5.
- 2, 4, 5;
- 1, 3, 5;
- 3, 4, 5;
- 1, 2, 4;

542 Ekoloji menecmentin vəzifələri: 1. Müəssisənin yaşıl imicinin yaradılması; 2. Təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili; 3. İstehsalın təkmilləşdirilməsi; 4. Ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili; 5. Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.

- 1, 4, 5.
- 2, 4, 5;
- 1, 2, 3;
- 2, 3, 4;
- 3, 4, 5;

543 Ekoloji menecmentin əsasını təşkil edir:

- doğru cavab yoxdur.
- qiymətləndirmə, təhlil;
- ekstrapolyasiya, kartoqrafik;
- balans, nəzarət, uçot və audit;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinq;

544 Ekoloji menecment nədir?

- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahəsidir;
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.

545 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərinə daxildir:

- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.
- ekoloji ödənişlər;
- ekoloji yönümlü subsidiyalar;
- ekoloji mühitə kompleks təsir;
- ekoloji şəraitin monitorinqi, təsir və resursların mövcudluğu;

546 Ekoloji audit neçə mərhələdə aparılır?

- 4
 6
 5
 2
 3

547 Ekoloji menecmentin funksiyalarına aid deyil:

- balanslaşdırma.
 ekoloji marketinq;
 planlaşdırma ;
 tənzimlənmə;
 uçot və nəzarət;

548 Ekoloji menecmentin məqsədi:

- müəssisə və təşkilatlarda təbiəti mühafizə fəaliyyətini yaxşılaşdırmaqdır.
 idarəetmədə iqtisadi və ekoloji maraqları təmin etmək və təhlükəsiz əmək şəraiti yaratmaqdır;
 təbiətdən səmərəli istifadə və resurs qoruyucu fəaliyyətdə beynəlxalq və milli aktların tələblərinə əməl etməkdir;
 hüquqi və fiziki şəxslərin təbiətdən istifadə fəaliyyətində hüquqlarını təmin etməkdir;
 təbiəti mühafizə problemlərinin həlli üçün menecmentdən istifadə maraqlarını artırmaqdır;

549 Ekoloji menecment konsepsiyasına aid deyil:

- elmin metodologiyası və rolu.
 ekoloji menecmentin prinsipi;
 texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi;
 ekoloji menecmentin təşkili;
 ekoloji menecmentin funksional həcmi;

550 Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

- doğru cavab yoxdur.
 ekoloji balans və nəzarət;
 ekoloji uçot və audit;
 ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması;
 ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma;

551 Ekoloji menecmentin prinsipləri aşağıdakılardır: 1. Məqsədyönlülük; 2. Təfəkkürə əsaslanma; 3. İqtisadi təhlil; 4. Səmərəlilik; 5. Ardıcılıq.

- 1, 2, 3.
 1, 3, 5;
 2, 4, 5;
 1, 2, 5;
 3, 4, 5;

552 Auditorların vəzifəsinə daxil olmayan hansıdır?

- ekspert qiymətləndirilmələri
 müəssisələrə maliyyə yardımı göstərmək

- mühasibat uçotunun təşkilinə kömək göstərilməsi
- verginin hesablanmasına kömək
- sifarişçiyə informasiya xidməti

553 Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər hansı auditor vəzifəsi ilə uyğundur?

- sənədlərin qorunub saxlanması
- auditor vəzifəsinə uyğun deyil
- auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək
- auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək
- məlumatların məxvi saxlanması

554 Auditor xidmətinə aid deyil:

- maliyyə hesabının auditi
- daxili audit
- kənar audit
- bitkinlik auditi
- əməliyyat auditi

555 Təbii resurslarda istifadə və bərpası üzrə hesablamaların və digər fəaliyyətlərin yoxlanılması nə ilə uyğundur?

- çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır
- ekoloji audit ilə
- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır

556 İlk dəfə auditi tətbiq edən dövlətlər sırasındadır:

- Almaniya
- Rusiya
- Yaponiya
- Fransa
- ABŞ

557 Təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi auditin hansı fəaliyyətinə uyğun deyil:

- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi
- ekoloji siyasətin hazırlanması
- təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi
- ekoloji auditin predmetinə

558 Auditor xidmətinə aid deyil:

- könüllü audit
- daxili audit
- kənar audit
- uyğunluq auditi

- məcburi audit

559 Eko-iqtisadi,eko-hüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühiti mühafizə sahəsində qanunvericiliyin gözlənilməsi auditin hansı funksiyasına aiddir?

- ekoloji auditin predmetinə
 istehsal sahələrinin təşkil olunması.
 sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.
 audit aparən qururun formalaşması
 ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması

560 Nəzarət obyektı üçün informasiya modelinin seçilməsi ekoloji auditin hansı fəaliyyətinə aiddir?

- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması
 müəssisədə vəziyyətin təhlili
 dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması
 ekoloji auditorun vəzifəsinə uyğun deyil
 ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.

561 Ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında ən səmərəli üsul hansıdır?

- anket sorğuları.
 genetik və normativ üsulların sintezi.
 qraflar nəzəriyyəsi.
 proqram-məqsəd
 ekspert qiymətləndirilməsi.

562 Sifarişçinin lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək auditorun hansı fəaliyyətinə aiddir?

- fəaliyyətə uyğun deyil
 auditorun vəzifəsinə
 ekoloji auditorun hüquqlarına
 auditorun səlahiyyətinə
 ekoloji auditorun işinə

563 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir:

- kommərsiya bankları
 yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr
 ekoloji fondlar
 ekoloji banklar
 səhiyyə müəssisələri

564 Sosial müdafiə təşkilatlarının ekoloji auditdə iştirak etmələrinə yardım göstərən təşkilatlar hansıdır?

- ekoloji audit aparılmır
 dövlət idarələri
 transmilli korporasiyalar
 regionlar
 bələdiyyələr

565 Audit sahəsində güclü qanunvericilik sistemi olan ölkə hansıdır?

- Rusiya
- Fransa
- İspaniya
- B.Britaniya
- Yaponiya

566 Proqram planlaşdırılması ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil olmasının səbəbi:

- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi
- zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.
- ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
- proqram məlumatların təklifi
- ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil

567 Aşağıdakılardan hansı genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliliyi ilə müəyyənləşdirilmir?

- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.
- real ehtiyat və imkanların olması.
- istehlak normativ və məhdudluqları.
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.

568 Sənaye müəssisəsinin ekoloji pasportu nədir?

- tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
- cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd.
- müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərinə əks etdirən kompleks sənəd.

569 Hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutan üsul hansıdır?

- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- genetik üsul
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.

570 Təbiətdən istifadə problemlərinin həlli hansı halda səmərəli ola bilər?

- global ekoloji problemləri həll etdikdə.
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə.
- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.
- maliyyə vəsaitinin həcmi artırıldıqda.
- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.

571 Proqram–məqsəd üsulunun mahiyyəti nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

572 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir.

- ekoloji banklar.
- təhsil müəssisələri.
- kommertiya bankları.
- yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.
- ekoloji fondlar.

573 Ekoloji audit hansı sahələrdə aparılır?

- sosial müdafiə təşkilatları.
- dövlət idarələri.
- transmilli korporasiyalar
- regionlar
- bələdiyyələr

574 Ekoloji audit nədir?

- çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır
- təbii resurslardan istifadə və bərpası üzrə hesabatların düzgün tərtib edilməsi və daxil olmaqla təbiətdən istifadəsi tərəfindən ekoloji tələblərin ətraf mühitin mühafizəsi normalarının və qaydalarının gözlənilməsi məqsədilə onların təsərrüfat və digər fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.

575 Auditor xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1995-ci il mayın 4-də.
- 1994-cü il iyunun 10-da.
- 1996-cı il sentyabrın 5- də.
- 1995-ci il iyunun 20-də.
- 1997-ci il fevralın 28-də.

576 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit sisteminin funksiyalarına daxil deyil?

- nəzərdə tutulan fəaliyyəti həyata keçirmək barədə son qərarın qəbulu.
- ekoloji auditin aparılmasında qanunvericiliyə əməl olunmasını təmin etmək.
- ekoloji auditor kadrlarının hazırlanması, onların peşə və ixtisas səviyyələrinin artırılması.
- ekoloji auditor xidmətinin keçirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət.
- ekoloji auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən fiziki və hüquqi şəxslərə lisenziyaların verilməsi.

577 Ekoloji auditorun vəzifələrinə daxil deyil?

- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.
- müəssisədə vəziyyətin təhlili.
- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması.
- nəzarət obyektini üçün informasiya modelinin seçilməsi.

- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.

578 Ekoloji auditorun hüquqlarına aid deyil?

- sifarişçi lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək.
 bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq auditin forma və metodlarının sərbəst müəyyənləşdirmək.
 ekoloji audit aparılan obyektlərin ekoloji və maliyyə fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərlə tanış olmaq.
 ekoloji audit aparılmasına başqa auditorları cəlb etmək.
 mühasibat uçotunun təşkilində kömək göstərmək.

579 Auditin qanunvericilik vətəni hansı ölkə hesab olunur?

- Portuqaliya
 Fransa.
 İspaniya
 B.Britaniya
 Yaponiya

580 Ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil:

- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
 zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəsislərin cəlb edilməsi.
 ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
 proqram məlumatların təklifi.
 proqramın planlaşdırılması.

581 Təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası:

- iqtisadi siyasətin əsasıdır.
 dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir.
 ekoloji təhsilin bir formasıdır.
 ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
 demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.

582 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit mərhələsinə aid deyil?

- audit aparın qurur formalaşması.
 ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
 ekoloji auditin aparılmasının vaxtının və xərcinin müəyyən olunması.
 istehsal sahələrinin təşkil olunması
 sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.

583 Azərbaycanda, ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı neçənci ildən həyata keçirilir?

- 1995-ci ildən
 1999-cu ildən
 1996-cı ildən
 1998-ci ildən
 1997-ci ildən

584 Ekoloji proqnozlaşdırma nədir?

- havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi.
- təbii resurs potensialının və təbii ehtiyatlara tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi və görülməsidir.
- ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.
- təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.

585 Ekoloji proqnozlaşdırmada hansı üsullardan istifadə edilir?

- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
- proqram- məqsəd, qraflar nəzəriyyəsi, genetik və normativ üsullarının sintezi, ekspert qiymətləndirilməsi.
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.

586 Ekoloji pasport hansı müddətdə etibarlıdır?

- 6 ay müddətinə
- 2 il müddətinə.
- 1 il müddətinə.
- 3 il müddətinə
- 5 il müddətinə

587 ətraf mühitdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi nədir?

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir.
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- təbiətdən istifadənin proqram və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistemdir;
- təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;

588 ətraf mühitdən istifadənin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- limitlər sistemi.
- ödənişlər;
- subsidiyalar
- girov sistemi;
- komplekslilik;

589 Genetik üsul digər üsullardan nə ilə fərqlənir?

- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.

590 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

- sığorta edən sığorta ödənişinin həcmində maraqları.
- 3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.
- sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.

- sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.
- yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.

591 Ekoloji menecmentin vəzifələrinə aid deyil:

- müəssisənin «yaşıl imicinin» yaradılması.
- təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili;
- ekoloji uyğunluğun təmini;
- ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili;
- istehsalın təkmilləşdirilməsi;

592 Ekoloji menecmentdə işçi heyətinin idarə olunması yollarından deyil:

- işçilərin fəvqəladə vəziyyətdə fəaliyyətə hazırlanması.
- işçilərin attestasiyası;
- işçilərin məlumatlandırılması;
- işçilərin motivasiya edilməsi;
- işçilərin ekoloji maarifləndirilməsi;

593 Ekoloji menecmentin funksiyalarından biri aşağıdakıdır:

- doğru cavab yoxdur.
- balanslaşdırma;
- planlaşdırma;
- ekoloji öhdəlik;
- ekoloji siyasət;

594 Menecmentdə ekoloji fəaliyyətin təşkilinə aid deyil:

- xüsusi səlahiyyətli məsul şəxs və bölmələrin müəyyənləşdirilməsi.
- vəzifə öhdəliklərinin və məsuliyyətin bölgüsü;
- idarəetmə prosedurlarının hazırlanması;
- tələblərin müəyyənləşməsi və daxili sənədləşmənin hazırlanıb tətbiqi;
- ekoloji fəaliyyətin planlaşdırılmasına maraqlı tərəf və şəxslərin cəlbə;

595 Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji auditin predmetinə aid deyil?

- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi.
- ekoloji siyasətin hazırlanması.
- təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması.
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.
- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi

596 Aşağıdakılardan hansı düzgün cavabdır?

- ekoloji auditor ekoloji prosesi idarə edən şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji monitorinq həyata keçirən hüquqi şəxsdir.
- ekoloji auditor mövcud qanunvericiliyə əsasən ekoloji auditor fəaliyyəti göstərmək hüququna malik olan hüquqi və ya fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji bazarı tənzimləyən şəxsdir.

597 Aşağıdakılardan hansı auditorun vəzifəsinə aid deyil?

- sənədlərin qorunub saxlanması.
- Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər etmək.
- auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.
- auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.
- məlumatların məxvi saxlanması.

598 Ətraf mühitə təsir kim tərəfindən baş verir?

- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- Meşələr.
- Heyvanlar.
- Quşlar.
- İnsanlar.

599 Təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində ətraf hansı təsirə məruz qalır?

- Biokimyəvi.
- Radioaktiv.
- Eroziya.
- Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv.
- Denudasion.

600 Genetik fondun saxlanması üçün nə etmək lazımdır?

- Meliorasiyanın inkişafı.
- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- Təbii mühitin qorunması.
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

601 Ekoloji-iqtisadi məhdudiyət hansıdır?

- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- İstismarın izn həddi (İİH)
- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- Tullantıların izn həddi (TİH)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)

602 İri şəhərlərdə ekoloji vəziyyətin gərginliyi asılıdır:

- şəhərlərdə sənaye sahələrinin sürətli inkişafından;
- antropogen təsirin yüksək olması və əhali sıxlığından;
- nəqliyyatın sürətli inkişafından;
- yaşıllıq sahələrinin normadan az olmasından.
- şəhərlərdə əhalinin sıx cəmləşməsindən;

603 Şəhərlərdə sanitariya-qoruyucu yaşıllıq zonaları bölünür:

- eni 1,5-2 km.
- eni 5-10 km;

- eni 3-5 km;
- eni 1-3 km;
- eni 50-1000 m;

604 Sənaye müəssisələrini şəhər ətrafında yerləşdirirkən ilkin nəzərə alınan amillərdəndir:

- ərazinin təbii landsaftlarının dəyişmə vəziyyəti.
- ərazinin ekoloji vəziyyəti;
- ərazinin torpaq-bitki örtüyünün vəziyyəti;
- ərazidə hakim küləyin istiqaməti və gücü;
- ərazidə yağıntıların miqdarı və su mənbələri;

605 London smocu adlanır:

- kimyəvi.
- buzlu;
- rütubətli;
- tozlu;
- fotokimyəvi;

606 Şəhərlərdə yaranan smoc tiplərindən deyil:

- Los-Anceles smocu.
- London smocu;
- Alyaska smocu;
- London və Alyaska smocu;
- Tokio smocu;

607 Alyaska smocu adlanır:

- kimyəvi.
- buzlu;
- rütubətli;
- tozlu;
- fotokimyəvi;

608 Şəhərlərdə ətraf mühitin əsas çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

- yanacaq sənayesi.
- əlvan metallurjiya;
- kimya sənayesi;
- yüngül sənaye;
- energetika sənayesi;

609 Urboekologiyanın predmeti:

- şəhərlərin kompleks elmi ləyihələndirilməsidir.
- şəhərsalma elmi və şəhərsalma layihəsidir;
- şəhərsalma strukturlarının təbiətlə birgə fəaliyyətinin qanunauyğunluğunun tədqiqi və optimallaşdırılmasıdır;
- biosfer elementləri ilə urboekologiya strukturları arasında olan qarşılıqlı fəaliyyət və problemlərdir;
- şəhərlərin planlaşdırılması və regional əhali yerləşdirilməsidir;

610 Urboekologiyanın metodoloji əsasları:

- doğru cavab yoxdur.
- kateqoriya, prinsip və anlayışlardır;
- şəhərsalma elmi və layihəsidir;
- struktur və amillərdir;
- texniki, coğrafi və elmi funksiyalardır;

611 Urboekologiya zonalarında çirkləndirici mənbələr bölünür: 1) atqılar; 2) su axını; 3) kimyəvi tullantılar; 4) bərk tullantılar; 5) üzvi tullantılar

- 2, 4, 5.
- 1, 3, 5.
- 2, 3, 5;
- 1, 2, 4;
- 3, 4, 5;

612 Urboekologiya coğrafi baxımdan aşağıdakı istiqamətlərdə tədqiqatlarla məşğul olur: 1) Şəhər aqlomerasiyası və yaşayış yerləri qruplarının tipoloji öyrənilməsi; 2) Şəhər iqlimində baş verən dəyişikliklər üzərində tədqiqatlar; 3) Şəhərlərin mühəndisi geoloji əsaslarının tədqiqi; 4) Landşaftda gedən dəyişikliklərin analizi; 5) Cəmiyyət və təbiət arasında gedən maddələr mübadiləsinin iqtisadi-coğrafi aspektləri:

- 1,2,3.
- 1,2,5;
- 2,3,4;
- 1,4,5;
- 3,4,5;

613 Urboekologiyada ekoloji kompensasiyaya yönəlmiş mühəndisi- texniki vasitələrdən deyil:

- cavabların hamısı doğrudur.
- çirkab sularının və atmosfərə atılan tullantıların təmizlənmə texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi;
- aztullantılı və tullantsız texnologiyaların tətbiqi və tullantıların təkrar emalı;
- ekoloji təmiz yeni nəqliyyat, energetika, rabitə və su təchizatı sisteminin işlənilib hazırlanması;
- ətraf sahələrin yeni mühəndisi metodla hazırlanması;

614 Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələri hansı elmin tədqiqatlarına aiddir?

- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.
- Təbii resursların istehsala cəlb olunması.
- Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tədqiqatlarına
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.

615 Los-Anceles smoku adlanır:

- tozlu;
- fotokimyəvi;
- kimyəvi.
- buzlu;
- rütubətli;

616 Şəhərlərin istehsalat zonalarından deyil:

- sanitar qoruyucu.
- sənaye zonası;
- kommunal;
- mühəndis və nəqliyyat;
- xüsusi təyinat;

617 Şəhərlərdə ekoloji təhlükəsizliyin təminatı və ətraf mühitin mühafizəsinin təşkili istiqamətlərinə aid deyil:

- təbii ehtiyatlardan kompleks istifadənin genişləndirilməsi.
- istehsal sahələrinin yerləşdirilməsində ekoloji amilin nəzərə alınması;
- fəvqəladə halların yaranmasının xəbərdarlığı;
- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;
- ekosistemin və təbii komplekslərin bərpası;

618 Şəhərlərin özünəməxsus spesfik xüsusiyyətlərindən (mühitindən) deyil:

- havanın tozlu olması su buxarının kondensasiya olmasına şərait yaradır.
- şəhər özünəməxsus biokimyəvi əyalətdir;
- şəhərlərdə atmosferin şəffaflığı və su hövzələri daha çox çirkləndirilir;
- şəhərlərdə bitki örtüyü sıx olur;
- şəhərlərdə hava normadan çox qızır;

619 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqənin 1-ci mərhələsi hansıdır?

- Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.
- İqlim göstəricilərinə.
- Çay şəbəkəsi.
- Təbii ehtiyatların hasilatı.
- Təbii ehtiyatların emalı.

620 Ekoloji bazarda alıcılar neçə hissəyə bölünür

- 7
- 3
- 4
- 2
- 5

621 Müasir idarəetmə sferasına daxildir

- Yeni kadrlar hazırlamaq
- plan və proqnozlara əsaslanmaq
- sağlam düşüncə və sadə həqiqətlərə əsaslanmaq
- Yeni texnikaya yiyələnmək
- Bank, kredit sistemini qurmaq

622 Ekoloji menecment nədir

- Qərarların verilməsidir

- idarə etmək üsuludur
- İstifadə etməkdir
- Ticarət formasıdır
- Bazar münasibətidir

623 ətraf mühitdən istifadəyə görə lisensiyaların verilməsinə aid edilir

- Biosferin qorunması
- xüsusi icazə sənədləri
- Dövlətin yardımı
- insanların könüllü yardım
- Təbiəti mühafizəyə ayrılan vəsait

624 Ekoloji menecmentin sahəsinə daxildir

- Xüsusi menecment
- strateji menecment
- Təbii menecment
- Dəyişən menecment
- Adi menecment

625 Ekoloji menecmentin əsasında daxildir

- ekoloji uçot və ekoloji audit
- menecmentin funksional həcmi
- ekoloji xidmət
- ekoloji mahiyyət
- ekoloji monitorinq

626 Ekoloji menecmentin funksiyasıdır

- ekoloji marağın yaradılması
- tullantısız texnologiya
- texnoloji innovasiya prosesi
- ekoloji bazarın təşkili
- ekoloji idarəetmə

627 Subsidiyaların əhəmiyyəti nədir

- Bank yatırımlarıdır
- müəssisələrə verilən dövlət yardımınıdır
- Güzəştlər
- Kreditlərdir
- Xüsusi vəsaitlərdir

628 Yumşaq ekoloji ssudalar nə üçün verilir

- Bank faizləri üçün
- Verilmir
- biznes qurmaq üçün
- təbiəti mühafizə tədbirləri üçün
- Monitorinqlərin keçirilməsi üçün

629 İnkişaf etmiş ölkələrdə müxanizmlərin neçə %-i subsidiyalardan ibarətdir

- 45 %
- 50%
- 30%
- 10%
- 25 %

630 Ekoloji bazar konyukturasının öyrənilməsi 3 səviyyədə fərqləndirilir

- Hec nə ilə fərqlənir
- müəssisə, firma, bazar
- idarə, şirkət, bazar
- ümumiqtisadi, sahəvi, əmtəlik
- Alıcılıq, ixrac, idxal

631 Bazar vəziyyətinin proqnoz metoduna daxil deyil

- Balans
- idarəetmə fəaliyyəti
- Ekstrapolyasiya
- Ekspert qiymətləndirmə
- İqtisadi-riyazi modelləşdirmə

632 Xüsusi lisenziyalar nədir

- audit sənədləri
- dövlət orqanları tərəfindən keçirilən sənəd
- Bazar münasibətləri sənədi
- əhalinin tərtib etdiyi sənədlər
- ekspertiza sənədləri

633 Təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hansı qərarı ilə təsdiq olunmuşdur

- 4 oktyabr 2009-cu il
- 4 oktyabr 1999-cu il
- 4 oktyabr 2000-ci il
- 4 oktyabr 1997-ci il
- 4 oktyar 2005 –ci il

634 Hansılar ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarında aiddir

- qeyri - fiskal usul
- inzibati usul
- iqtisadi usul
- ekoloji -normativ usul
- vergi - guzestleri usulu

635 menecmentin beynəlmiləşdirilməsi nədir

- e) İnsan ekologiyasını təbliğ etmək

- idarəetmədə rəhbərlik
- yeni müəssisələrin yaradılması
- istehsal qurğularının yenilənməsi
- idarəetmə sferasının yeni tendensiyası

636 Ekoloji bazar alıcılarına daxildir

- Dövlət orqanları
- müəssisələr
- şirkətlər
- fiziki şəxslər
- Birjalar

637 ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarında aiddir

- qeyri-fiskal üsullar
- inzibati üsul
- iqtisadi üsul
- ekoloji-normativ üsul
- vergi –güzaştləri üsulu

638 Ekoloji marketing nədir

- Sadəcə termindir
- ekoloji ekspertiya
- ekoloji bazarın idarəetmə fəaliyyəti
- Sənaye mallarının ixracı
- Bazar birjalrı

639 Ekoloji menecmentin neçə funksiyası var

- 8
- 2
- 3
- 5
- 7

640 Təbiəti idarəetmənin mexanizminin ilk hazırlandığı dövlətlər

- ABŞ,SSRİ
- ABŞ, Yaponiya, Qərbi Avropa ölkələri
- İngiltərə, Fransa, Kanada
- Şərqi Avropa ölkələriə
- Cənub – Şərqi Asiya ölkələri

641 Ekoloji bazar alıcılarında daxildir

- təbiəti mühafizə idarələri
- bazarlar
- hüquqi şəxslər
- istehlakçılar
- müəssisələr

642 Aşağıdakı təbiətin mühafizə fəaliyyət növləri lisenziyalaşdırılır

- Bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi
- qida məhsullarından istifadə
- istehlak mallarından istifadə
- yeraltı sərvətlərdən istifadə
- Mühafizə sənədlərinin reallaşdırılması

643 Lisenziyalaşdırma sisteminə daxil olan icazələr neçə qrupa bölünür

- 7
- 4
- 2
- 5
- 3

644 ətraf mühitdən kompleks istifadəyə görə lisenziyalar nəyə aiddir

- sistemə daxil olan icazə qrupuna
- aztullantılı texnologiyaya
- istifadə netodlarına
- əhəlinin təbiətdən istifadəsinə
- kompleks istehsallara

645 ətraf mühitdən istifadənin böyük problemləri hansı səviyyədə həll oluna bilər

- Rayon
- regional
- İnzibati
- İqtisadi
- Baza

646 Keyfiyyət – kəmiyyət problemlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil

- Məqsədə nail olmanın alternativliyi
- problemin arasında əlaqənin mürəkkibliyi
- problemin vəziyyətinin təhlili
- Perspektivlilik
- Yüksək kapital tutumu

647 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Neft.
- Torpaq;
- Torpaq,su,meşə
- Su;
- Meşə;

648 Maddi nemətlər istehsalında iştirak etmir:

- Təbii şərait.
- Təbii ehtiyatlar;

- Sənaye;
- Kənd təsərrüfatı;
- Hasilat sənayesi;

649 Təbii şərait təsir edir:

- Elmin inkişafına.
- İstehsalın yerləşməsinə;
- İstehsalın təmərküzləşməsinə;
- Kooperasiyaya;
- Sistemləşməyə;

650 Təbii ehtiyatlar təsir edir:

- İqlimə.
- İstehsalın inkişafına;
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Elmin inkişafına;
- Relyefə;

651 Maddi nemətlər istehsalı mümkün deyil:

- Çay və göllərsiz.
- Təbii şəraitsiz;
- İqlimsiz;
- Təbii ehtiyatsız;
- Relyefsiz;

652 Təbii ehtiyatların geoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- I, B, C
- C, D, E
- N, B, A
- A, B, C
- C, N, N

653 Təbii ehtiyatlar alınır:

- Təbii amillərdən.
- Günəş enerjisindən.
- Hidrosferdən.
- Atmosferdən.
- Təbii ünsürlərdən.

654 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ən əsas üsulu budur:

- Kredit
- Renta.
- Kapital.
- İcarə.
- Məsrəf.

655 Təbii resurs anlayışına aiddir:

- Sənaye müəssisələri.
- İnsanların istifadə etdiyi ehtiyatlar;
- Əmək ehtiyatları;
- Faydalı qazıntılar;
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;

656 Təbii ehtiyatlar bu istehsalda iştirak edir:

- İstehsalın kooperasiyasında.
- Sosial sahələr;
- Maddi nemətlər istehsalı;
- Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- İstehsalın təmərküzləşməsində;

657 Relyef təsir edir:

- Kooperasiyaya.
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Meşələrin inkişafına;
- İstehsalın yerləşməsinə;
- Elmin inkişafına;

658 İstehsalın yerləşməsinə təsir edə bilər:

- Əhəlinin sayı.
- Günəş enerjisi;
- Atmosfer təzyiqi;
- Çay şəbəkəsi;
- Təbii şərait;

659 Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

- Proqrama aid deyil
- layihənin maliyyələşməsi
- seçilmiş variantın araşdırılması
- Proqnozun verilməsi
- Komplekslik səviyyəsinin seçilməsi

660 Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilmir:

- Subyektiv qiymətləndirmə.
- Məsrəflər üsulu ilə;
- Qraflar üsulu ilə;
- Alternativ dəyərlər;
- Renta;

661 Kadastr qiymətləndirməsi aiddir:

- Əlvan metal filizlərinə.
- Neftə;

- Təbii qaza;
- Torpaq, su, meşəyə;
- Dəmir filizinə;

662 İqlim təsir edir:

- İstehsalın yerləşməsinə;
- Relyefə ;
- İqtisadi böhrana;
- Sənayeləşməyə;
- Kənd təsərrüfatının kimyalaşmasına.

663 İstehsalın inkişafı asılıdır:

- Kənd təsərrüfatının inkişafından.
- Təbii ehtiyatlardan;
- Dünya okeanının səviyyəsindən;
- Kooperasiyadan;
- Təmərküzləşmədən;

664 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- Həcmnin müəyyən edilməsi.
- Renta;
- Məsrəf üsulu;
- Balla qiymətləndirmə;
- Alternativ dəyərlər;

665 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinin əsas üsulları yanaşmalarına aid deyil:

- subyektiv qiymətləndirmə
- renta
- məsrəf üsulu
- alternativ dəyərlər
- potensial ehtiyat

666 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- İstehsalın təmərküzləşməsinə;
- Kooperasiyaya;
- Sistemləşməyə;
- Elmin inkişafına.
- təbii şərait

667 Renta və məsrəf üsulları nə deməkdir?

- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- təbii resursların ehtiyatı
- təbii ehtiyatların mənimsənilməsi
- istehsalı və istehlakı
- ekoloji qiymətləndirmə

668 İnsanların istifadə etdiyi və edə biləcəyi ehtiyatlar necə adlanır?

- Sənaye müəssisələri.
- təbii resurs
- Əmək ehtiyatları;
- Faydalı qazıntılar;
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;

669 Maddi nemətlər istehsalında nələr iştirak edir?

- İstehsalın kooperasiyasında
- Sosial sahələr;
- təbii ehtiyatlar
- Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- İstehsalın təmərküzləşməsində;

670 Təbii ehtiyatsız mümkün olmayan:

- iqtisadi rayonlaşma
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi
- maddi nemətlər istehsalı
- ərazi istehsal kompleksləri

671 Təbii şərait nəyə təsir edir?

- istehsalın yerləşməsinə
- nəqliyyat sahələrinə
- tikintiyə
- təhsil və səhiyyəyə
- istehsalın ixtisaslaşmasına

672 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Neft.
- Torpaq;
- Torpaq,su,meşə
- dəmir filizi
- Meşə;

673 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Kooperasiyaya
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Meşələrin inkişafına;
- relyef;
- Elmin inkişafına;

674 İstehsalın inkişafına təsir edən amillərdən biridir:

- İqlimə
- təbii ehtiyatlar

- Ərazinin abadlaşmasına;
- Elmin inkişafına;
- Relyefə;

675 Məsrəf üsulu nədir?

- Həcmə müəyyən edilməsi.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Məsrəf üsulu;
- Balla qiymətləndirmə;
- Alternativ dəyərlər;

676 Təbii şərait hansı sahədə bilavasitə iştirak edir?

- maddi nemətlər
- İqlim;
- Relyef;
- Havanın rütubəti;
- Atmosfer təzyiqi;

677 Təbii şərait amilinə daxil deyil:

- külək
- iqlim
- temperatur
- relyef
- geoloji dövrlər

678 Alternativ dəyərlər nədir?

- Çirklənmə dərəcəsinə görə.
- Qraflar üsulu ilə;
- Genetik üsulla;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Həcm üsulu;

679 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- elmin inkişafı
- Renta;
- Məsrəf üsulu;
- Balla qiymətləndirmə;
- Alternativ dəyərlər;

680 Torpaq,su,meşə hansı üsulla qiymətləndirilir?

- məsrəf
- kadastr
- alternativ
- qraflar
- renta